

Zavezniki slave zmago v Evropi

NAZIJSKI PRVAKI SE PODAJAJO; NEMCIJA BO ZASEDENA ZA DOLGO DOBO

Washington, D. C. — Proslavljanje zmage traja od torka naprej še vedno po raznih mestih in krajih Evrope. V Združenih državah je predsednik Truman v torek ob 8. uri zjutraj po radio uradno objavil proglas zmage v Evropi. Z najbolj resno in slovesno besedo je v imenu naroda izrekel zahvalo Bogu za doseženo zmago. Čestital je padlim in živim junakom vojske, ki so s svojim junaštvom in požrtvovalnostjo priborili svetlo zmago nad tiranijo osi. Nedeljo 13. maja pa je določil za dan molitve in zahvale Bogu za doseženo zmago. V nedeljo se bodo v ta namen po vsej deželi vršile zahvalne molitve za zmago. Obenem je izjavil, da zmaga je zdaj dosežena le šele na polovico. Zdaj je treba napeti vse sile in moči, da se doseže zmaga še nad sovražnikom v Pacifiku nad Japonci. Japoncem je napovedal uničenje in neodjenljivo nadaljevanje borbe, dokler ne bo japonski odpor popolnoma strl in dokler se Japonci ne bodo brez-pogojno predali.

Pariz, Francija. — Čete sedme ameriške armade so zajele v sredo nazijskega rajhmaršala Hermana W. Goeringa. Z njim so ujeli tudi maršala Alberta Kesselringa. Z Goeringom je bila odvedena tudi njegova žena Emma Sonnenmann in njena dva otroka. Goering je bil dolgo let nazijec štev. 2. prvi za Hitlerjem. Ameriškim častnikom je izpovedal, da ga je Hitler 24. aprila letos obsodil na smrt, a so ga njegovi letalci rešili. O Goeringu so poročali preje, da je bil ubit v Berlinu, da je pobegnil na Švedsko, ali Norveško. Nekatera poročila so omenjala, da sta z Hitlerjem pobegnili v podmornici na Japonsko. Zdaj je v ameriškem ujetništvu. Glede Hitlerja pa še niso na jasnem, če je res mrtev ali ne. Neko truplo so odkrili v Berlinu včeraj in nekateri trdijo, da je njegovo, drugi da ne.

(Dalje na 6. strani)

GLAS SV. OČETA; STALIN O ZMAGI; DRUGE VESTI

Vatikansko mesto. — Sv. Oče Pij XII. je imel v sredo pomemben govor po radio na ves svet. Govoril je iz svoje osebne knjižnice. Apeliral je na vse narode in posebej na njihove voditelje in državnike, da naj pozabijo na vsa nasprotstva in sovražstva in naj posvetijo svoj čas in svojo voljo obnovi sveta iz kaotičnih razvalin, v katerih tiči svet.

Dalje je naglašal prošnjo na vse dežele naj čimprej vrnejo interniranje in ujetnike in vse, ki so bili razgnani vsled vojne. Novi svet mora stati na temeljih spoštovanja človeške časti in enakih pravic za vsa ljudstva vseh narodov. Da bi le svet prislunil in upošteval njegove navse.

Stalin ni za razkosanje Nemčije

London, Anglija. — V Moskvi so slavili dan zmage v sredo. Imeli so velike vojaške slavnosti, ki so jih otvorili s 30 pozdravnimi salvi iz 1000 topov. Stalin je v slavnostnem govoru dejal, da Hitler je napovedal, da bo razkosal in uničil Rusijo, da ne bo nikdar več vstala. Mi tega namena nimamo glede Nemčije. Uničili smo njen nazizem. Zdaj se je brez-pogojno predala in vojne je konec. Gerilci, ki vstrajajo z odporom, bodo počiščeni.

Vinson objavlja načrte

Washington, D. C. — Fred M. Vinson, direktor za mobilizacijo in obnovo je objavil večeraj ameriški javnosti nekatere

načrte, ki se bodo izvajali v bližnji bodočnosti v Zd. državah. Ti so:

Za civiliste bo v kratkem na razpolago kakih 10 do 20 odstotkov več gasolina.

Vojna proizvodnja se bo v nekaterih delih industrije znižala, kakor bo kazalo. Računa se pa, da bo vsled tega okrog 1.500.000 delavcev ob delo v vojnih tvornicah.

Raznega materiala in blaga bo začasno še pomanjkovalo. Novih avtomobilov letos še ne bo dosti. Drugo leto je pričakovati večjo proizvodnjo za domačo uporabo. Tako tudi glede drugih izdelkov, kot električnih ledin, peči in takih predmetov.

Odrredba policijskih ur je jednolajna v četrtek. Tudi konjske dirke so zopet dovoljene.

Kako bo z vojniki?

Washington, D. C. — Glede demobilizacije vojske objavlja vojni departament, da bo v Evropi ostalo za policijsko službo in za protekcijo nekaj nad pol milijona mož. Zdaj je v Evropi nad 3.500.000 mož. Večina bo premeščena na bojišča v Pacifiku. Kakih 15% jih bo odpuščenih, to je tisti, ki so od zaračetka služili v vojski in pa oni,

EVROPSKE PRESTOLNICE SO ZOPET RAZSVETLJENE

London, Anglija. — V torek večer so bile evropske prestolnice zopet prvič tekom dolgih pet let razsvetljene, v kolikor imajo zdaj na razpolago razsvetljavo. V Londonu je v torek zvečer zopet zažarel križ nad katedralo sv. Paula in luči so zagorele nad drugimi poslopji. Ljudstva so bila v Londonu, v Parizu, Rimu, Bruslju in drugih mestih dolgo v noč pokoncu in na ulicah. Prvi večer, da so ljudje zopet svobodno zadržali in da niso boječe zrl od kod bodo priropotali bombniki za kak napad. V londonskih kavarnah je bilo živahno razpoloženje. Gostje so dvigali čaše in kazali s stegnjenimi palci, kar je angleško znamenje za zmago.

KOLIKO SE JIH JE UDELEŽILO BOJEV V EVROPI?

Washington, D. C. — Vojni departament objavlja statistiko, da se je vojne v Evropi udeležilo zadnjih pet let in pol nad 27 milijonov vojakov. Zavezniki so imeli na bojiščih: Amerikanci 4 milijone mož, Angleži nekaj nad 1 milijon, Francozi nad pol milijona, Rusi nad 10 milijonov, drugi zavezniki narodi do 1 milijon in pol. Nemci pa so imeli okrog 8 in pol milijona mož. Zraven je še na tisoče borcev, ki so vodili podzemne borbe proti nazizem.

IRSKA EDINA DEŽELA, KI NI PREKINILA ZVEZ Z NEMCI

London, Anglija. — Angleški listi objavljajo, da so vse dežele, še celo Švica, Švedska, Španija, Portugalska in druge ukinile zveze z Nemčijo pred zaključkom vojne. Le Irska, pravijo, je ostala nevtralna do konca.

ki so med tem dosegli gotovo starost. V maju bo vrnjenih domov 45.000 mož. Potem se bo število vračajočih višalo. Prevoz čet v Pacifiku se bo vršil delno kar iz Evrope skozi Suez kanal in deloma preko Paname in tudi Zd. držav.

MARINI DOBILI V PAST JAPONSKEGA STRELCA

Potem ko so marini zažgali neko slammato kočo na otoku Okinawa, so s povzdignjenimi puškami čakali, kdaj bo planil ven japonski divji strelec, ki se je notri skrival. Niso ga dotakali. Pozneje so videli, da si je z granato sam vzjel življenje.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Irska zveza z nemškimi zastopstvom je končno končala, pravi vest iz Dublina. Nemški poslanik Hempel je obiskal v torek popoldne predsednika ministrskega sveta De Valera in mu sporočil, da je njegova služba kot nemškega poslanika končana.

Zurich, Švica. — Francoške vojaške oblasti so aretirale 22 let starega nemškega poročnika, ki je lansko leto blizu jezera Constance ustrelil tri ameriške letalce, ki so pristali blizu švicarske meje. Izročen je vojaškemu sodišču, ki ga bo sodilo.

Washington, D. C. — Iz Argentine je prispel v Združene države Dr. Carlos Garcia, novi poslanik Argentine. V torek se je predstavil predsedniku Trumanu in mu izrazil veliko veselje nad zmago v Evropi. Argentina, kakor znano, je šele pred nekaj tedni napovedala Nemčiji vojno.

Washington, D. C. — Uradno žalovanje za umrlim predsednikom Franklinom Rooseveltom se konča prihodnji ponedeljek jutro, ko poteče mesec dni, ki ga je uradno proglasil za žalovanje sedanjega predsednika Harry S. Truman.

Chicago, Ill. — V predmestje Des Plaines, kjer je bilo CCC taborišče, bodo nastanili zdaj nekaj nad 200 vojnih ujetnikov, ki jih bodo uporabljali za razna dela v okraju Cook, pravi vest. Kake narodnosti so ujetniki, ni znano.

Pariz, Francija. — V vojaških in diplomatskih krogih vlada zanimanje kaj bodo Zavezniki napravili z nazijskim admiralom Doenitzem. Rusi zahtevajo, da se ga sodi kot vojnega zločinca. Angleži pa so baje mnenja, da je Doenitz le poražen poveljnik in da ne spada med zločince.

San Sebastian, Španija. — Belgijski fašistični vodja Leon de Grelle in z njim pet spremeljencev je dospelo semkaj z letalom. De Grelle je na listi belgijskih patriotov kot kolabo-

MOLOTOV ODHAJA NAZAJ V RUSIJO

San Francisco, Calif. — Zunanji komisar Sovjetske Rusije Vaceslav Molotov se je v sredo poslovil od mednarodne konference in njenih zbranih zastopnikov 46 narodov in dežel. Vodstvo ruske delegacije je izročil poslaniku Gromku, ki zastopa rusko vladu v Washingtonu. Sam pa mora domov radi njegovih poslov. Molotov se je izkazal na konferenci za zelo spretnega diplomata. Ruske interese je zastopal jako dobro. Ni pa najbrže imel popolnoma prostih rok. Glede poljskega vprašanja, ki je ostalo še vedno odprto, je ob odhodu izrazil upanje, da se bo rešilo zadovoljivo. Dejal je: Zavezniki so uspešno rešili vprašanje Jugoslavije, če tudi ne vse na enkrat. Tako bodo tudi vprašanje Poljske.

TEŽAVE GLEDE UPRAVLJANJA KOLONIJ IN BAZ

San Francisco, Calif. — Angleški in ameriški zastopniki na mednarodni konferenci se ne morejo sporazumeti radi mandatov in drugih pravic, ki naj bodo v bodoče določene in poverjene gotovim velesilam za upravljanje kolonij in drugih posestev. Angleži tolmačijo te pravice čisto drugače kot Amerikanci. Slednji so v gotovih ozirih začasne mandate, razen kjer vojaške zahteve zahtevajo drugače. Angleži pa ravno o začasnosti nečje nečesar slišati. Pač težka vprašanja in težke zadeve.

GREW APELIRA ZA ZVIŠANJE NAPOROV

Washington, D. C. — Podtajnik državnega departamenta Mr. Grew, ki zdaj nadomešča v Washingtonu tajnika Stettinusa, je v torek v svojem govoru apeliral na ameriški narod, naj podvoji vse svoje napore, da bo zmaga čimprej dosežena tudi v Pacifiku. O Japoncih je dejal, da so prežeti s čudnim fanatizmom in bo borba z njimi še težka. Zato treba naporov, da se porazi sovražnika tudi v Pacifiku.

rist z nazijskimi oblastmi in bil postavljen pred sodišče.

PISMO IZ BELE KRAJINE AMERIKANSKIM ROJAKOM IZ LOKVICE IN METLIKE

Chicago, Ill. — Naslednje pismo sta ravnokar poslala našemu uredništvu zavedna naročnika Poldica in Zvonko Podgornik, 819 Ulloa St., San Francisco, Calif. Prinesel in izročil jima ga je jugoslovanski delegat Stane Krašovec, ki je prišel na konferenco združenih narodov v San Francisco. Napisal pa ga je prijatelj omenjene družine Inž. Ivan Klemenčič, ki je zdaj tajnik na ministerstvu šumarstva v Beogradu. Ker so rojaki iz tistih krajev, ki so v pismu omenjeni, razkropljeni po Kanadi, Zedinjenih državah in Argentini, sta se Podgornikova odločila, da pošljeta to pismo našemu listu v priobčitev. Takole se glasi:

Beograd, 12. aprila 1945.

Predragi!

Ne vem, kdo bo to pismo dobil v roke, ali Kremsčevi ali Podgornikovi. Želim pa, da Vam pismo prinese, komurkoli že, najlepše pozdrave iz naše namučene domovine, ki pa po tolikih letih trpljenja vstaja ravno to pomlad v svojo popolno svobodo.

Da se Vam najprej predstavim. Jaz sem iz Lokvice Klemenčičev (Matjašev). Kremsčeva žena Katka je moja sestrična, a Mira Mežnaršičeva (Bartusova) je moja žena. Zivel sem pred vojno v Bosni. Za časa vojne je nam v Bosni vse zgorelo in z dvoje otrok in ženo sem prišel v Metliko. Iz Metlike sem odšel k našim junakim partizanom, a letos v januarju sem se z letalom odpeljal iz Belokrajine v Beograd. Ko sem odhajal, so me mnogi prosili, naj sporočim njihovim v Ameriko, kako je stanje v Belokrajini. Ker tudi iz Beograda še ne gre redna pošta v Ameriko, pošiljam to pismo po prijatelju Kraševcu v San Francisco in prosim, če morete da mi po njem pošljete čim več novic za razne Belokranjce, če so še živi in zdravi in kako jim gre. Dalje prosim, da napišete vsaj na dopisnicah poedinim tamkajšnjim Slovincem, da sem jaz Vam pisal in čez Vas poslal pozdrave in novice. Saj bi to najrajši sam nazredil, če bi šla pošta, tako pa ne morem. Prosim, da sporočite:

1) Martinu Clemens, Osoyoos, B. C., Canada, in njegovi ženi Nežki (to je moj brat), da smo vsi od družine dozdaj še živi in zdravi. Mama so se postarali. Nežka in nevasta sta dobro. Deklici Micka in Anica lepo napredujeta, moji otroci Ivanček in Vladimir tudi. Brat Jože je že dve leti v naši Jugoslovanski vojski. Sedaj je v vojaški kovačnici. Bil je ranjen v glavo, ali je sedaj zdrav. Družina je skoro bosa. Mnogo so pomagali ta leta moji družini, ker sem bil jaz brez zaslužka. Tudi od njegove žene Nežke so živi in zdravi. Pri Opalkovih v Metliki je isto, le mož je bolj slabotnega zdravja. Martin Plut (Rus) je lani padel v boju z ustaši. Micka Rudmanova (Nemančič) je naš oficir in je sedaj vodja v naši bolnišnici v Italiji. Govednikovi so vsi dobro. Od gorenjih Krakarjevih in Firovih je sin padel v boju. Okrog Lokvice so bili čisto boji med Italijani in našo vojsko.

2) Maks Malesich, 45 Wood Lake, Ontario, Canada, in njegova žena Martina, roj. Mežnaršič. V Metliki žive Ivanova (Hančkova) in Darčkova familija živa in zdrava. Ivanov sin je v naši vojski. Ko so Nemci lani v juliju vdrl v Metliko, so zažgali okrog 70 podov, kozolcev itd. in 80 hiš. Tedaj so zažgali tudi Ivanovo hišo in trgovino. Škoda je zelo velika. Darček je takoj v začetku vojske prišel v Metliko in je tu preživel kakor je mogel z družino ta težki čas. Sploh se narod več ne razburja radi materialne škode, ker ve, da je glavno, ako človek odnese živo glavo, golo življenje. Ko so Nemci vdrl v Metliko, so zelo pretepli Žarka Mežnaršičevega, poročnega s Pepco Frčkovo. Nezvestnega so ga donesli na dom. Sedaj je zopet zdrav in živi z ženo in tremi otročki pri očetu na "placu". Oče Bartusov je živ, le bolj slab kot 72 letni starček, a žena Anica mu je umrla že leta 1942. Mesarije ni več, gostilna še po malem dela. Mi živimo z ženo v Bartusovi hiši za konzumom. Dane Bartusov je vjet od sovražnika, mati njegove žene Vere, Canjka, pa je leto umrla. Silvo je na Hrvaškem, bil je zaprt od ustašev, ali če dal časa ne vemo, ali je izpuščen na svobodo ali še ne. Zvonka živi s svojim možem in otrokom na Bledu, samo tudi že več kot eno leto nimamo z njo nobene zveze.

3) Kremsčevi v Metliki so do zdaj vsi živi. Franc je bolj slab na srcu. Kovačnica dela za našo vojsko. Katka je zdrava, skrbna in delavna. Fantje so že veliki, eden je nekje na Hrvaškem, drugi v nemškem ujetništvu, tretji zaprt še od Italijanov (Franc), četrti (Karel) pa je v naši vojski. Nemci so lani hišo zelo okradli. Pobrali so vso železnino in obleko in mnogo posteljnine. V teh težkih letih so tudi nam šli jako na roko. Miri so to zimo dali meter drv, ko ni imela niti za enkrat skuhat. Pomagali so sploh vsakemu, komur so mogli.

4) Tudi Jožeta Kresesca družina je dobro. Še Italijani so mu zaplenili vse usnje. Sin je že tri leta v naši vojski. Dekletci sta že veliki in pridni.

5) Leopold Trček, 151 Grange Ave., Toronto, Canada. Njegov brat Stanko živi s svojo družino in materjo na domu, Ciril s svojo družino pa v mlinu na Primostku. So vsi živi in zdravi. Pepca, sestra, pa kot sem že napisal, živi z možem (Dalje na 4. strani)

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej. Kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejani teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedar je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

OB DNEVU NAŠIH MATER

Materinski dan se vsako leto obhaja na drugo nedeljo v mesecu maju. Mesec maj je mesec cvetja in cvetlic in je kakor nalašč pripraven čas za ta praznik. Ko narava oblači zunaj polja in vrtove v cvetje, takrat praznujemo spomin naših mater. Prav prikladen čas. Saj mati je sama v vsaki družini kot vedno cvetoča cvetlica, ki raste in se izživlja samo za druge, dokler se ne izživi popolnoma.

Javnost, tisk in radio ob tem dnevu govore in nam predočijo matere, njih stan in pomen njihovega stanu. Z neko posebno mehko govore ob tem dnevu o materi, naštevajo njene zasluge. Vsa ta priznanja so na mestu in je prav, da se dajejo materam, ki jih zaslužijo. Toda premnogim našim ameriškim materam bo ob letošnjem materinem dnevu veselje zagrenjeno. Okrog deset milijonov mater je, ki imajo svoje sinove in hčere v vojni službi. Na številnih domovih, skoro na večini, so plave zvezdice na oknih, na mnogih po dve in tri in več. Na nekaterih celo zlate zvezde, kar pomeni, da je zadela sina smrt v vojni službi. Po teh domovih bodo matere proslavljale svoj dan s žalostjo. Vojna jim je vzela draga ljubljene sinove, nekatere za vedno.

Seveda so naše ameriške matere junakinje, ki vedo, da demokracija in svoboda zahteva žrtve. Ponosne so na svoje žrtve, kakor so bile ponosne prve matere Druženih držav, ki so žrtvovala toliko svojih sinov v dneh revolucije. Zavedajo se, da so žrtve potrebne za zmago. A se zavedajo tudi, da so te žrtve povzročene po krivih in hudobnih voditeljih, radi katerih je moral ves svet težko krvaveti v tej vojni. Ti so krivi, da je marsikateri materji zagrenjeno veselje ob letošnjem materinem dnevu, ker ji je vojna vzela za vedno ljubega sina. Tem materam bo težko kdo dal ob letošnjem dnevu veselja. Le visoka ljubezen do domovine jih more tolažiti in pa zaupanje v Boga.

Slava našim materam, posebno našim vojnim materam, ki so zgubile v vojni svoje sinove. Naj jim da Bog potrebne tolažbe in zavesti, da so tudi one s tem prispevale najvišje žrtve za domovino.

Slava vsem živim materam. Kdor pa ima svojo mater že v večnosti, naj na ta dan pošlje za njo v večnost posebno lep duhovni sopek v topli molitvi.

SEDMO VOJNO POSOJILLO

Zakladniški urad je razpisal obsežno kampanjo za sedmo vojno posojilo, ki se ima pričeti dne 14. maja. Kljub temu, da se je zaključila vojna v Evropi, dežela potrebuje novega posojila. Vsa dosedanja posojila so bila potrebna, da smo prišli po napadu osištih dežel do številnih zmag zadnja leta. Financirati je bilo treba obsežne priprave za ofenzive. Najprej v Afriki, potem v Siciliji in Italiji. Nato so šli v Normandijo in preko Francije do končne zmage v osrčje Hitlerjeve Nemčije, kjer je naše orožje strlo nemško silo in moč. Vse to je stalo visoke svote denarja, katere smo morali prispevati skupaj s tem, da smo po žrtvovalno kupovali vojne bonde od vlade.

Kakor so bila potrebna vsa dosedanja vojna posojila, tako in še bolj je potrebno sedanje sedmo vojno posojilo, ki se bo pričelo 14. maja. Sovražnik v Evropi je premagan. Strta sta Hitler in Mussolini. Toda Hirošito na Daljnem vzhodu še vedno kaže svoje zobe. Tudi tega je treba streti in treba bo še na tisoče letal, mnogo ladij, drugega orožja in številnih čet, da ga bodo potolkli na bojiščih in premagali. Tudi to bo doseženo, kakor je bila dosežena zmaga v Evropi, a priprave in vse drugo za to borbo je treba financirati z denarjem. Zato je potrebno to sedmo vojno posojilo.

Vlada bi lahko prodala posojila korporacijam in raznim denarnim ustanovam. A to ni koristno za preproste ljudi, ker ti bi končno od tega posojila ne imeli nobenih koristi. Plačati bi bilo treba korporacijam in ustanovam obresti in plačali bi jih ljudje kot davkoplačevalci. Ako pa

ljudje kolikor mogoče največ sami pokupijo vojne bonde, bodo sami deležni koristi. Prvič to pomeni za nje hranjenje in na isto obresti. In to je glavno, da se zabranijo kake mogoče špekulacije. Zato vlada posebno apelira na posameznike, da si nabavijo kolikor največ morejo vojnih bondov v tej kampanji. S tem pomaga vsak zaustavljati inflacijo, ki bi vsakega oplazila, če bi prišlo do nje. S tem, da posamezniki v veliki meri pomagajo pokupiti vojne bonde, pomagajo sebi in deželi. Obenem pa je kupovanje vojnih bondov najbolj varna investicija na svetu.

Pospešujemo torej kampanjo za sedmo vojno posojilo vsepovsod, kjerkoli moremo.

V SPOMIN MOJI POKOJNI SESTRI MRS. MARY LEGAN

Oglesby, Ill.

Moja sestra Mary Legan je za vedno zatisnila svoje mile oči 22. aprila v St. Luke's Hospital v Chicagu po težki operaciji. Stara je bila 61 let. Doma je bila iz vasi Stranje, fara Bela cerkev na Dolenjskem. Njeno dekleško ime je bilo Mary Gergovič in je bila šivilja v stari domovini. V Ameriko je prišla leta 1903 v La Salle, Ill. Po petih letih se je preselila v Oglesby, Ill., kjer je prebivala skozi vsa leta s svojo družino.

Njeno življenje ni bilo z rožami postlano. Veliko je delala in skrbela z bordarji. Veliko let je vodila gostilno, ki je daleč na okoli slovela, ker Mary je vsakemu gostu šla v prijaznosti na roke.

Rodilo se ji je šest otrok, ki jih je težko zapustila. Sin Joseph je bil veliko let bolan na spalnici, pa mu je Bog zopet dal zdravje nazaj, da je svojo mamico spremljal do groba. Dalje zapuščala moža Josepha in petero hčera — Mrs. Michael Simenc, Mrs. Anton Grdin, Mrs. Andrew Senica, Mrs. Joseph Valgenbach in 13 letno Eleonoro ter 6 vnukov. Nadalje zapuščala brata Joseph Gergovič v La Salle, in tri sestre — Josephino Jančar v La Salle, mene Alojzijo Kerne v Oglesby, Uršulo pa v starem kraju. Zapuščala tudi več nečakinj in nečakov, od katerih jih je sedem pri vojakih.

Pogreb se je vršil 26. aprila popoldne iz hiše žalosti v cerkev sv. Roka v La Salle, potem pa na pokopališče sv. Vincencija, kamor je bilo njeno truplo položeno k večnemu počitku. Pogrebne obrede je vodil Rev. Father Cima iz kolegija sv. Beđe. Bila je članica treh društev: Materinega društva, podružnice št. 89 SZZ, in društva Vrtnica, št. 155 SNPJ. Članice vseh društev so lepo izkazale zadnjo čast preminuli sestri ter prišle moliti rožni venec ob njeni krsti; priredile so ji tudi veličasten pogreb. Kako si bila Ti, draga sestra, priljubljena, je pričal Tvoj zadnji sprevod, katerega se je toliko ljudstva udeležilo od blizu in daleč, da je bila cerkev vsa napolnjena. Father Cima so še posebno pripomnili, naj ne pozabimo pokojno imeti v spominu pri vsaki molitvi. Bila je tudi veliko let naročnica Am. Slovenca in Novega Sveta in je oba zmeraj z veseljem brala.

Ljubljena in nikdar pozabljena sestra, soproga in mati, žalostna so naša srca, ker Tebe ni več med nami. Prerano Te je odpoklical Bog, toda tolaži nas le misel, da se je skončalo Tvoje mučno trpljenje in legla si utrujena k zaslužnemu večnemu počitku. V ljubezni Te bomo ohranili za vedno v sladkem spominu. Pošljamo in bomo pošiljali prošnje k Bogu, naj Ti on sedaj obilno poplača ter Ti podeli nebeški mir in večna luč naj Ti svet.

Tvoja žalujoča sestra
Alojzija Kerne in družina.

PRIREDITEV NA MATERIN DAN

Sheboygan, Wis.

Odbor podružnice št. 1 Slovenske Zenske Zveze vabi vse naše prijatelje na program v počast materam, ki bo v nedeljo 13. maja ob 2:30 popoldne v Cerkvepi dvorani sv. Cirila in Metoda.

Kakor vsako leto, bomo imeli tudi na ta Materin dan izvrsten program. Iz Milwaukee bodo prišli igralci pod imenom "The Jolly Five", ki ste jih gotovo večkrat slišali po radiu. To pot imate priliko, jih osebno videti in slišati in se z njimi seznaniti. Nastopil bo naš pevski klub pod vodstvom organistinje Mrs. Louis Frances. Podana bo kratka igra. Otroci naše šole bodo nastopili pod vodstvom častitih šolskih sester učiteljic. Imele bomo še več prav lepih in ganljivih točk v počast našim živim in v blag spomin našim pokojnim materam. Toraj pridite in pripeljite s seboj svoje prijatelje. Vabijo vas

Članice SZZ.

PISMA IZ EVROPE

Poslal John R. Gostisha

XVII.

"Nekje v Evropi",

Zahvalni dan 23. nov. 1944

Draga mi Ma in Ata: Danes je Zahvalni dan in upam, da ste imeli prav dobro kosilo, kakor tedaj, ko sem jaz bil doma. Ze kar vem, da je bila dobra juha, lepo opečena kokoš, itd. itd. Kakor sem Vam že prej povedal, je res tako naneslo, da smo imeli purana, potem pa še domačo gnjat ali kracho, ženska pa nam je napravila okusno čokoladno torto. Za zajtrk smo imeli jajca, veliko kosilo pa je bilo ob starih. Jaz sem bil celi dve uri kassen, ker sem ravno tisti čas imel neki opravke, ki sem ga moral dokončati. Tako sem bil precej lačen, ampak me je vse čakalo in sem imel vsega zadosti. Zdej, ko živimo v farmerskem mestu, iztaknemo tu in tam razna dobra živila, kakor jajca, sveže prašičje meso in zelje, pek nam pa kruh speče, za kar mu prinesemo moko. Danes sem dobil od nekoga veliko okajeno šunko, in ko sem jo pokusil, mi je takoj prišlo na misel, kako so ata nekoč kralji prašiča doma in kako smo ga držali in se zraven vsi precej potili. Tukaj zdej velikokrat slišim tisto kruljenje in cviljenje, ko kdo doma prašiča kolje. Zjutraj me pa krave zbudijo, ko mukajo, ker so lačne.

Včeraj sem bil v mestu in sem srečal na ulici ženo kemika, ki sem ga že večkrat omenil. Mi je v roko segla in me takoj povabila, naj pridem k njim na kosilo na Zahvalni dan. Rekla je, da je bilo v njihovih listih, da mora vsaka luksemburška družina povabiti kakega ameriškega vojaka na ta dan. Povedal sem ji, da ne morem priti, ker bom moral delati, in da je predaleč stran, da bi mogel priti na njihov dom. Pa vse to ni nič izdalo, a me je še kar naprej vabila: "Oh, Yes, but you will come anyway." Je res prijazna in ravno tako njen

mož in hčerka. Danes pa mi nikakor ni bilo mogoče pustiti delo; bom pa spet šel tja na obisk, kadar bo prva prilika. Da, ti Luksemburžani so res prijazni in dobri z nami. V mnogih krajih sem videl včeraj, kako so dekleta in žene, pa tudi možje, vabili naše vojake na kosilo na Zahvalni dan. Spoštujejo nas, ker imamo tak praznik, da se zahvaljujemo Bogu za dobro srečo in vse dobre reči, ki smo jih dobili v teku leta. Izpredvidijo, da mi imamo res drugačno naziranje o življenju kakor pa nazirajo, ki mislijo, da so vsemočni in da so sami vredni vsega. Na celi fronti tukaj v Evropi so ameriški vojaki spoštovali in vsaj v mislih praznovali ta dan, četudi se vojskovanje ni prekinilo. Zdej poteka vojna malo boljše za nas, ampak dež še kar naprej lije, in tu in tam je videti, kako voda dere čez farme v novih potokih.

POROČILO O LEPEM USPEHU

Waukegan-No. Chicago, Ill.

Po zaključenem programu, katerega je priredil Jugoslovanski Pomožni Odbor v Waukegan-North Chicago, Ill., je račun pokazal skupnega čistega dobička v svoti \$778.00. Iz te svote je bila takoj odposlana na urad blagajnika za Jugoslovansko Pomožno Akcijo svota \$750.00. Ostalo svoto se je obdržalo na rokah blagajnika Math Jereb, ker imajo žene o kolik tisoč funtov razne obleke, katera se bo takoj poslala v New York za odposiljatev v Jugoslavijo. S tem bo zvezano nekaj stroškov v oziru prevažanja in denar se bo za to rabil.

Igra, katero so predstavljali na 1. aprila v Slov. Narodnem Domu v teku programa, je bila jako zadovoljiva in Odbor se najlepše zahvaljuje vsem iz Chicage, kateri so sodelovali pri tem programu. Najlepša hvala in priznanje vsem domačim talentom in delavcem (kam), kateri so kaj pripomogli pri tem, da se je program tako dobro obnesel.

Upati je, da se vojne razmere tako obrnejo v kratkem, da bo vsem odprta pot do večje pomoči do onih, kateri jo bodo v resnici potrebovali. Darujte kar vam je mogoče, da bo pripravljeno za naše reveže v Jugoslaviji. Odbor se prav lepo zahvali vsem za tako dobro finančno pomoč v preteklem in upamo da se bo še nadalje vsak spomnil, da potreba bo velika v stari domovini in bo še nadalje daroval v ta dobri namen.

Za Odbor:

Jos. Zorc.

IZ MESTA SVETOVNE KONFERENCE

San Francisco, Calif.

Cenjeno uredništvo in čitatelji lista!

Zopet sem se namenila nekoliko napisati, ker imam dovolj prostega časa. Časi se spreminjajo, tako se tudi vreme tukaj v našem mestu San Francisco. V aprilu smo imeli lepo toplo vreme, še vroče sonce je priiskalo, a sedaj ko to pišem, je hladno.

Kakor vsi veste, dragi bralci, da se tukaj velika konferenca vrši, in je vseh vrst narodov iz celega sveta prišlo. Tukaj so delegatje iz šest in štiridesetih držav. Ko tako po glavni ulici hodim, pa srečam ljudi vseh mogočih narodnosti, katerih nisem še videla nikdar. To je pač nekaj izrednega. Rada bi se tudi jaz pridružila temu velikemu zborovanju, ali sami tisti grejo, ki dobijo zastoj pristopni listek. Pa ker nisem tako srečna, bom pa samo na radio poslušala.

Dragi čitatelji, ta mesec, ki je Mariji posvečen, se otožno počutim, ker bo 20. maja prva obletnica smrti mojega soproga in našega dragega očeta, odkar smo ga spremili k počitku. Blag mu naj bo spomin. Ker nas je zapustil v najlepšem me-

secu maju, mu želim, naj mu nebeška Mati Marija izprosi sveti raj!

Pozdrav vsem čitateljem lista in uredništvu.

Agnes Markovich.

ANGLEŠKA NEVESTA

Joliet, Ill.

Lokalni angleški list v Great Falls, Montana, je priobčil daljši članek s sliko o mladi ženi Mrs. Joe Klemencic. To je soproga vnuka našega rojaka Jožefa Klemenciča, ki prebiva na Broadway v Jolietu. Njegov sin Joe se je bojeval v prvi svetovni vojni in prebiva sedaj v Great Falls, Montana. Tega sin, ki mu je tudi ime Joe in je torej Joseph Klemencič III., se pa bojuje v sedanji svetovni vojni. V Angliji si je Joe št. 3 izbral svojo življensko tovarišico in se tam z njo poročil. Prišla je že v Ameriko, v Montano na dom njegovih staršev, medtem ko mora njen soprogo še nadalje biti z ameriško vojsko v Evropi. Ob njenem prihodu v Great Falls je omenjeni list med drugim pisal o nji takole:

"Great Falls mi zelo ugaja, posebno sončna svetloba, in ko bi mogla, bi z njo napolnila steklenice in jih poslala mojim domačim v Anglijo." Tako se je izrazila živahna Mrs. Alma Klemencič, žena Sgt. Joe Klemenciča, prva britiška nevesta ameriškega vojaka v drugi svetovni vojni, ki je dospela v Great Falls, da bo imela tukaj dom. Prebiva s saržentovimi starši Mr. in Mrs. Joe M. Klemencič, 2123 Eighth Avenue north.

Pravi, da se Great Falls ne razlikuje dosti od njenega domačega mesta Macclesfield, Cheshire, samo hiše so tukaj lesene. Mrs. Klemencič pravi, da so hiše v Angliji v pretežni večini zidane iz opeke. Doma je iz Gawsworth, macclefieldskega predmestja, to je 20 milj od mesta Manchester in 40 milj od mesta Liverpool.

Predno je letos 25. februarja prišla v Ameriko, je trajalo celih 12 mesecev, da je bilo vse izposlovano med Zedinjenimi državami in Anglijo glede njenega potovanja in izselitve iz Anglije.

Zelo pohvalno se je izrazila o Rdečem križu za pomoč, ki jo je nudil vsem 300 škotskim, angleškim in irskim ženam naših vojakov, ki so prišle v Ameriko na isti ladij. Rdeči križ je imel vse na skrbi, je vsako zapeljal na njen hotel, na železniško postajo ali kamor koli je hotela iti v New Yorku. "Vse so napravili za nas," pravi to bistrooko angleško dekle. Glede rezervacij na vlaku ji ni bilo treba skrbeti, ker je bila cela njena pot v Great Falls urejena, ko je bila še v Angliji.

V New Yorku se ni počutila kot tujka, ker sta jo tam že čakali dve dekleti iz Manchester, ki sta prišli v Ameriko še pred vojno, in sta ji razkazali New York.

Mirno in na lahko govoreče angleško dekle je bilo presenečeno, da je v Ameriki mogoče dobiti toliko vsega, pred vsem obleke, živeža, gasolina, časnikov in revij.

Angleži imajo zadosti živeža in ne stradajo, vendar pa nimajo na razpolago raznih živil, ki so jih imeli prej, nimajo importiranega sadja, raznih kejkov, pravega gladoleda, jajc, orehov itd. Masla in masloč sploh dobijo skrajno malo, slanina ravno tako. Pint mleka mora tam zadostovati za osebo za dva dni. O pomarančah in bananah pa sploh govora ni. Ker primanjkuje papirja, izhajajo še celo taki listi kakor Manchester Guardian in London Times samo na starih straneh, in otroci ne dobijo nobenih šaljivih prilog. Revije se silno težko dobijo, ker jih tiskalo v skrajno omejenem številu izvedo. Najtežje pa je radi obleke, ki je vsa na stroge odmerke in vsaka oseba mora dobro pre-

DOGODKI

med Slovenci po
Ameriki

Najden in rešen

Chicago, Ill. — Pvt. Joseph Fajfar Jr., sin Mr. in Mrs. Joseph Fajfar iz 1919 W. 22. Pl., je bil pogrešan na bojišču v Belgiji od zadnjega Božiča naprej. Te dni so starši dobili obvestilo, da ga je ameriška vojska našla v nekem ujetniškem taborišču v Nemčiji in da se zdaj nahaja na poti domov. Zelo vesela novica za domače in celo naselbino!

Zopet nesreča

West Pullman, Ill. — Naročnik tega lista Mr. Frank Gabriel se je ponesrečil pri delu prav hudo in je moral iti v bolnišnico, kjer ga bodo nekaj na roki operirali. Bog daj, da bi se kmalu vrnil zdrav domov.

Moja opeklina gre na boljše. Roka mi ni še popolnoma zdrava, pa sem vseeno že šel na delo te dni. Bila je sreča, da se nisem bolj po obrazu opeknel, kakor sem se, ker bi bil prav lahko ob oči prišel. — Martin Golobčič.

Napravite obračun!

Chicago, Ill. — Sedaj, ko se je priredba 29. aprila v korist stare domovine uspešno završila, prosim vse društvene tajnike in posameznike, na napravite obračun za vstopnice in oglašje v najkrajšem času, ker mi drugače ni mogoče zaključiti računov. Ljudje bi radi vedeli, koliko bo preostanka. Toraj ne zadržujte objavo računov. Poravnajte še danes. Pošljite na naslov Louis Zorko, tajnik, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

Novo glasilo

Chicago, Ill. — Društvo Najsv. Imena pri sv. Štefanu je pred kratkim sklenilo izdajati svojim članom kratko mesečno glasilo. Ni ostalo samo pri sklepu. Dne 9. maja je izšla prva številka prvega letnika tega "Holy Name Bulletin" na dveh straneh pisemske velikosti in lično mimeografirana. Uvod je napisal Bill Kosmach, razna naznanila in poročila pa William Chemazar, Jos. J. Kobal in Father Jerome. "Easkay" (to mora biti Stan Kozek!) bo priobčeval dvotipne prigodbice, ki mu jih nikoli ne zmanjka. V prvi številki ni bilo več prostora kakor za eno. Well, zdej že nestrpno pričakujemo naslednjo številko!

Prireditve šolske mladine

Chicago, Ill. — V nedeljo 13. maja zvečer bodo posamezni razredi šeststefanske farne šole priredili v šolski dvorani jako lep program na čast našim materam. Častite šolske sestre že dolgo pridno vežbajo naše mlade za to priliko. Kdor hoče sedeti, posebno kje v ospredju, mora priti zgodaj, ker je ob takih prireditvah dvorana kar naenkrat polna. Vstopnice so z davkom vred samo 50c, program pa se bo začel točno ob pol osmih (7:30) zvečer.

Padel na Pacifiku

Pittsburgh, Pa. — Družina Steve Radman je bila obveščena, da je padel v vojni v Japonci njen sin George, star 20 let. Pri vojaki je bil od lanskega januarja in padel je 24. okt. Poleg staršev zapuščala brata.

misliti, za kaj bo obrnila svoje, točke vsako leto.

Mlada dva Klemencičeva si nameravata ustanoviti svoj dom v Great Falls. Sgt. Klemencič je bil pred vojno plumbler, pa tudi znana osebnost v krajevnem športu.

Poročevalec.

OZADJE SEDANJE VOJNE

V Jalti, kakor zdaj v San Francisco so že razpravljali, kako naj se naloži Nemcem reparacije in s čim jih naj odplačujejo. In zdi se, da je z blagom iste vrednosti plačevanje reparacij najbolj zanesljiv, pa tudi najbolj varen način, da Nemci ne bodo oguljufali Zaveznikov pri plačevanju vojne odškodnine.

Zavezniki zaključujejo z Nemci drugo vojaško vojno. V resnici pa je to neka tretja vojna. Prva vojna, ki je končala leta 1918, je bila tudi vojaška vojna, ki se je zaključila z našo zmago. Med letoma 1919 in 1939 pa je trajala zlasti med Združenimi državami in Nemčijo gospodarska vojna, in Nemci so storili vse kar so mogli, da so slabili našo gospodarsko fronto na vse mogoče načine. Nemci so sabotirali naš trg na mednarodnem trgu vseh povsod, kjerkoli so mogli.

Nemci so to prefrigano izvajali, ker so plačevali odškodnino v raznem blagu, katero je Nemčija stalo malo. Zraven so Nemci pospeševali inflacijo in s tem zadajali udarce mednarodni denarni zamenjavi. To so Nemci nadaljevali tako dolgo, da je nemška valuta izgubila svojo veljavo in ker Nemčija dobre valute sploh imela ni več, so Zavezniki sprejemali za odplačila njeno blago. To pa je pospeševalo industrijski obrat v Nemčiji in bilo usodno zlasti za nas Amerikance. Blago, ki smo ga sprejeli za odplačila za reparacije, je povzročalo pri nas doma nezaposlenost in depresijo. In v tej gospodarski tekmi smo zgubili borbo mi, oz. zguba je ostala nam. Nastale so razmere, ki so rodile Hitlerja, in ta je Nemčijo na novo oborožil. Nemška zvižanost je na tej fronti uspela, in znani Dr. Schacht, nemški ekonomist, je vodil nemško gospodarsko vojno mnogo bolje, kakor pa so vodili Hitlerjevi maršali sedanjo vojaško vojno. Da smo prišli do druge svetovne vojne, je vzrok v tem, ker smo zgubili vmesno gospodarsko vojno.

To se lahko zopet ponovi, če ne bodo Zavezniki dovolj previdni in ne bodo zopet sprejemali za vojno odškodnino nemške pipe in orglice in drugo tako blago. Rusi so bili v trgovalju z Nemci bolj previdni. Sprejemali so od Nemcev le v istih kakovostih v enaki vrednosti za enako vrednost, in v trgovalju od leta 1922 pa do leta 1939 niso zgubili v trgovalju z Nemci ne ene same kopejke. In bili so tudi previdni, da niso Nemcem posodili nobene kopejke. Mi Amerikanci pa smo celo po Dawesovem in Youngovem načrtu financirali nemško industrijsko podjetja s privatnimi posojili. S tem smo dajali Nemcem priložnost, da so prišli do gospodarske in industrijske moči. Naj se kaj takega v našo škodo več ne ponovi.

RUSKO STALIŠČE UGANKA?

Brezdvomno je rusko stališče na mednarodni konferenci v San Francisco prava uganka. Angleži, Amerikanci in drugi nekako vedo za misli drugega. Za Ruse nihče ne ve, kaj mislijo, in to povzroča pri mnogih ne male skrbi. Prišli so sicer na konferenco, izražajo formalne pozdrave napram drugim, toda čisto točno, kaj imajo Rusi v rokavu, pa le nihče ne ve.

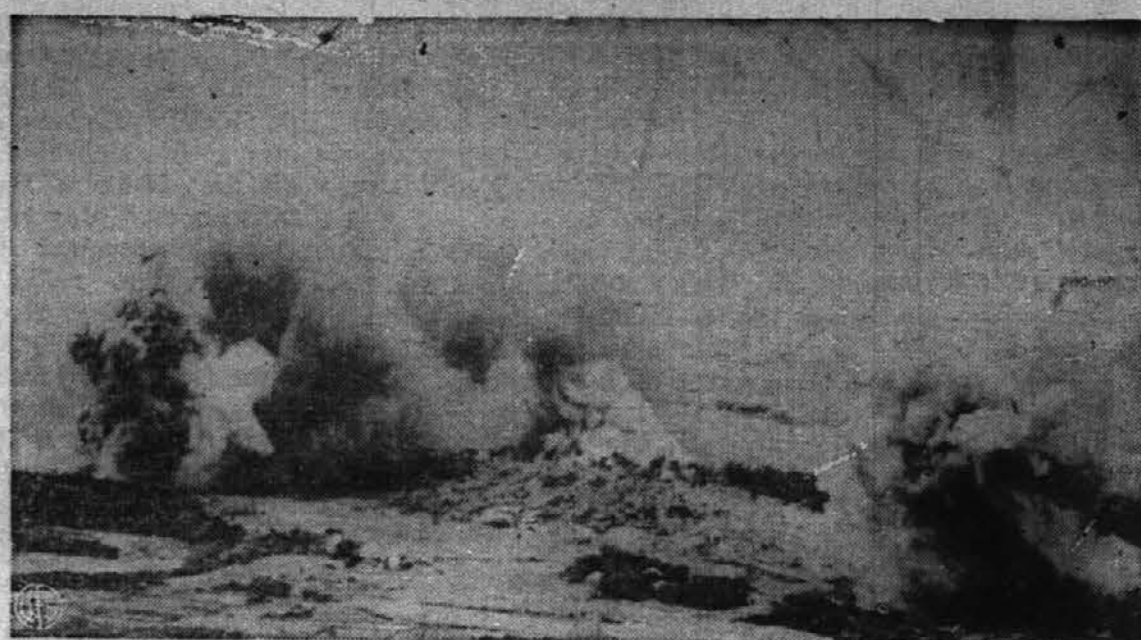
Neki trdijo, da je bil pokojni predsednik Roosevelt edini človek na svetu, ki je imel na Stalina nekaj vpliva, in da ga je Stalin upošteval. V Jalti so zborovali s tolmači Roosevelt, Stalin in Churchill. Stalin je v nekaterih točkah popustil, a mnogo ne. Značilno je, da je Stalin po konferenci sklenil z lublinsko poljsko vlado dvajsetletno pogodbo in jo slovesno podpisal. Slike so bile objavljene po vseh svetovnih listih, kako je Stalin podpisal tisto pogodbo. Za šalo je ni šel podpisovat. Kar Stalin podpiše, drži. Toda poročila so par tednov prej po jaltski konferenci pripovedovala, da so vsi trije pristali, da se bo v Poljski sestavila nova vlada iz vseh strank. Ako tako, čemu pogodba s sedanjo lublinsko vlado. V tem koraku je zagonetka.

S slovanskega stališča, ako gre pri tem kaj za slovanske interese, ne zamerimo Sovjetski Rusiji, če ta gleda, da bodo njene obrobne dežele, pred vsem slovanske, imele take vlade, ki bodo zveste in zanesljive Rusiji. Ako pa za to ne gre in bi šlo le za kak imperijalizem kakih ideologij, potem seveda dobi vsa stvar drugo lice in bo ob njej marsikdo dobil druge misli in delal o njej drugačnejšo sodbo.

Ako v Rusiji odloča le Stalin in velja za Rusijo le kar reče in izjavi Stalin, potem je dvomljivo in je težko pričakovati, da se bo Stalin umaknil nazaj od svojega podpisa pogodbe z lublinsko vlado. Ali, če je podpisal pogodbo prijateljstva, katere vsebina svetu še ni čisto prav znana in ne bo prej, dokler ne bo prišla kaka koalicijska vlada za Poljsko, in bo zahteval, naj nova vlada pogodbo odobri v imenu Poljske, predno jo bo on priznal. Nekaj podobnega mora biti za tem ravnanjem.

V obče pa je vse to ravnanje le neko zavarovanje proti politiki zapadnih držav, ki rusko sodelovanje proti Nemčiji odobravajo in bi zraven tudi rade, da bi bila Rusija malo bolj "demokratska", da bi smele tudi čez njen plot pogledati, kaj se godi za njenim plotom, kar pa Rusija skoro v vseh slučajih strogo odklanja. To jo pa seveda dela skrivnostno, vsaka skrivnost pa ustvarja nezaupanje.

Vojska je kakor ogenj, lahko jo je začeti, skončati pa jo ni tako lahko. To vedo zdaj tudi Nemci.

Obilni dima se valijo navzgor iz razvalin japonskih naprav, ko ameriški zrakovlani iz ladij letalonošilk "mehčajo" otok Okinawa pred invazijo. Ko bo ta otok zavzet, bodo ameriške sile samo 320 milj daleč od prave Japonske.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

NOVE OVIRE V VPRAŠANJU POLJSKE

San Francisco, Calif. — Koncem zadnjega tedna sta državni tajnik Stettinius in angleški zunanji minister Eden izsilila iz komisarja Molotova, da je ta povedal, da je bilo 16 poljskih političnih voditeljev, ki so prišli v marcu v Varšavo aretiranih radi raznih nasprotovanj proti Sovjetski Rusiji. To pa je povzročilo zdaj nepremostljive ovire, ker to so bili voditelji, ki so hoteli vstopiti v novo koalicijsko vlado Poljske. Zadeva je tako resna, da je nadaljno pogajanje glede Poljske začasno ustavljeno.

PREDSEDNIKOVA MIZA

Temno rdečo mahagonijevo pisalno mizo, ki stoji sedaj v predsedniški pisarni, tam kjer je prej stala Rooseveltova z različnimi spominskih drobnarijami obložena pisalna miza, je najprej rabil Theodore Roosevelt. Rabili so jo tudi predsedniki Taft, Wilson, Harding, Coolidge, nekaj časa pa tudi Herbert Hoover. Ko jo je Mr. Hoover dal spraviti iz predsedniške pisarne, so jo rabili po raznih drugih uradih v Beli hiši.

Predsednik Truman je ponudil Rooseveltovo mizo in vse spominke na nji Mrs. Roosevelt. Postavili jo bodo v Rooseveltovo knjižnico v Hyde Parku.

ŽIVEŽ IZ ZRAKA

Da ne bi Holanci ali Nizozemci pomrli od gladi, je general Eisenhower po radiu povedal 4.500.000 ljudem v zasedeni Nizozemski in nemški posadki tam (še predno je prišlo do podaje), da jim bodo nizko leteči zavezniški bombniki spuščali živež na tla. Nemce je posvaril, da bo vsak Nemec, ki bi streljal na te dobrodne bombnike ali pa skušal Nizozemcem odvzeti poslano hrano, kaznovan ob koncu vojne. Nizozemci so bili tudi poučeni, naj organi-

zirajo skupine, ki bodo pazile, kdaj bo prišla kakšna pošiljka, in naj živež razdelijo pošteno.

MEDNARODNI NESPO-RAZUM

Osvobodjeni ameriški vojni ujetniki so v Odesi poslušali na koncertu neko mlado rusko deklico, ki jim je pela. Potem so pa začeli žvižgati in ropotati po tleh z nogami. Vsa prepade-na je pevka vprašala: "Kaj sem tako slabo pela?" Sirota ni vedela, da ameriška armada na ta način izraža svoje najvišje priznanje. Povedali so ji, da to pomeni ne samo, da je Amerikancem njeno petje zelo ugajalo, ampak bi tudi radi, da bi še kaj zapela. Tedaj se je pa spet vsa srečna nasmehnila.

STRELJA, DA DOBI MESO

"Te babe so znorele," se je jezil Clarence L. Wessel, mesar v Belleville, Mo., ko je pripovedoval policiji, kako ga je neka ženska s samokresom v roki prisilila, da ji je prodal meso za govejo pečenko.

"Pa vam povem, da bo odslej še več tega," je dodal iz svoje-ga globokega prepričanja.

Ženska je baje prišla v mesnico, kjer je čakalo že vse polno drugih. Za steklom je videla tisti kos govedine. Bil je edini kos in ženska je rekla, da ga hoče imeti.

"Povedal sem ji," je rekel mesar, da je tisti kos spravljen za nekoga drugega. "To me čisto nič ne briga," je odvrnila žena; "jaz bi ga rada in ga tudi bom dobila." V tem trenutku je namerila nanj samokres. Mesar se ni hotel pripraviti, ampak ji je hitro zavil tisti kos mesa. Rekel je, da stane \$2. Žena je položila na mizo pest odmerjalnih točk in \$2.04 ter takoj odprdrala v obrabljene avtomobilu, kjer jo je čakalo pet možkih. Policija ima malo upanja, da bi kdaj našla tisti avtomobil, še manj pa, da bi kdaj dobila tisto meso. Mesar sam pa pravi,

da še vedno ne ve, ali je napravil dobiček ali izgubo na tistem mesu, ker je bil tako vznemirljen, ko ga je deval na tehtnico, da sploh ni videl, koliko je tehtnica pokazala.

VELIKA KROGLA V HRBTU

Da je ta vojak — njegovega imena ne povedo — ušel smrti, je bil pravi čudež. Treba je bilo skrajno tenkočutne operacije, da mu vzeli iz hrbta še neraznešeno japonsko možnarso kroglo. Zgodilo se je na otoku Okinawa. Operacijo je izvršil Capt. Sidney Cohn iz Bronx, N. Y. Krogla je bila tri funte težka in dva in pol inča debela ter je gledala spredaj iz vajakovega želodca, njene plavuti pa so bile zagazdene v vajakovem hrbtu.

Tisti, ki so ga prinesli v bolnišnico, so raznali z njim, kakor bi bil ves napravljen iz dinamita. Zdravniki so hitro dobili zvezo z izvedencem, kako je treba ravnati z bombami, poročnikom Richardom Greenmanom iz Philadelphije, Pa. Ta je poučil zdravnika Cohna, kako je treba ravnati s kroglo, da se ne bo užgala, in tedaj se je operacija začela. V desetih minutah je bila krogla odstranjena, vzelo je pa še celo uro in 40 minut, predno je bila operacija končana. Leva obist ali ledvica je bila uničena in jo je bilo treba odrezati. Tri posode cele krvi je bilo treba dati vajaku, ki je sedaj že iz bolnišnice v čisto dobrem stanju in noče, da bi se razvedelo za njegovo ime.

NE MARA TEME

V Kansas City ima Cyriel Provyn, oskrbnik mestne far-me, pod svojim nadzorstvom neko mulo, ki ni samo trmasta, ampak tudi prav odločno ne mara teme. Daj za dnem je cmenjeni oskrbnik okregal svoje delavce, zakaj zvečer ne ugasnejo luči v hlevu. Vsako pot so zatrjevali, da so luč ugasnili, predno so odšli. Oskrbnik je hotel priti stvari do dna, pa

VELIKI TOPOVI

To je baterija ameriških topov, ki jim pravijo "dolgi Tomaži" (Long Toms). Vojaki 10. ameriške armade so jih nastavili na majhenem otočku štiri milje od otoka Okinawa, da malo "razmehčajo" japonske postojanke na Okinawa, predno je imela ta otok nasesti ameriška infanterija.

ZBIRANJE INFORMACIJ O NOVEJSIH NASELJENCIH

Poseben odbor, ki zbira podatke o novejših naseljencih iz Evrope, je pričel razpošiljati vprašalne pole takim priseljen-cem, da tako izve od njih samih kakšne sposobnosti in zmožnosti ter skušnje posedujejo in v koliko jih vse to usposablja za življenje v ameriški način življenja. Odbor meni, da bodo ti podatki, ko bodo zbrani skupaj, veliko pripomogli k boljšemu razumevanju naših naj-novejših naseljenec, obenem pa bo formulacija naše povojne naseljeniške ureditve veliko lažja ako bo temeljila na gotovih dejstvih, ki jih bodo nudili ti podatki. V zbiranju podatkov sodeluje pet velikih organizacij za pomoč beguncem, in sicer: Ameriški krščanski odbor za begunce, Narodna organizacija za pomoč beguncem; Odbor ameriških prijateljev; Katoliški odbor za begunce in Ameriški odbor za oskrbo evropskih otrok. Vse te organizacije so prepričane, da bodo zbrani podatki pobili marsikatero napačno mnenje in lažne govorice, ki se jih širi po Ameriki o teh naših najnovejših priseljenjih.

Vprašalne pole so bile poslano že kakim 60.000 osebam. Mnogi so pole že vrnili, toda omenjene organizacije bi želele, da so vrnjene čimprej vse razposlane pole. Vsi oni torej, ki so prejeli vprašalne pole, so naprošeni, da jih izpolnijo in nemudoma vrnejo, ako tega že niso storili. Ako pa kateri od novejših naseljenec, ki to čita,

ni prejel omenjene vprašalne pole, naj se obrne na naslov: Committees for the Study of Recent Immigration from Europe, 139 Centre St., New York 13, N. Y.

Uvoden pregled podatkov, ki so že na roki, daje nekaj zanimivih dejstev glede novejših priseljenec. Tako kaže, da so precej proporcionalno porazdeljeni po vsej deželi ter da jih je že veliko število, ki so postali tekom svojega kratkega bivanja v tej deželi državljani. Precejšen odstotek priseljenec zadnjih let služi v ameriški vojni sili. In pretežna večina teh priseljenec, ki so prišli v Ameriko tekom zadnjih nekaj let, namerava ostati za stalno v Zed. državah. — Zgoraj omenjeni Odbor zbira tudi podatke o raznih industrijskih in drugih podvzetih teh novejših priseljenec. Dalje želi Odbor dobiti kolikor mogoče informacij glede raznih učenjakov, znanstvenikov, zdravnikov, godbenikov in drugih profesionalcev, ki pripadajo skupinam naseljenec zadnjih let. Sodelovanje teh bo pripomoglo k popolnejšemu sestavu podatkov o doprinosu teh skupin ter o njih uspehih.

Zgoraj navedenemu Odboru načeljuje Dr. Alvin Johnson, direktor Nove šole za socialna raziskovanja. Sodeluje tudi Dr. Maurice R. Davie, načelnik oddelka za sociologijo na Yale univerzi. Dr. Davie si je vzel leto dni dopusta, da bo mogel pomagati pri sestavi podatkov o priseljenjih zadnjih let.

F.L.I.S.—Common Council.

se je neki večer skril v hlevu. Zadnji delavec je odšel in ugasnil luč za seboj. Tedaj pa je vstala mula, šla na kraj, kjer je bila žarnica, ter z gobcem ulovila in potegnila od stropa visečo vrvico in tako prižgala luč, nakar je šla spet mirno nazaj na svoje mesto.

NENAVADNA DEJSTVA

Gartožne popke so imeli navado jesti pred kosilom v zgodnji Britaniji, da bi imeli boljši tek.

Več kot 40 odstotkov vseh zdravnikov v Zedinjenih državah služi pri oboroženih silah.

Povprečna človeška čeljust lahko vgrizne z močjo 171 funtov.

Domačinske poglavarje na otoku Borneo pokopljejo njihovi rodovi v majhnih hišicah na drevesih, kadar umrejo.

Ameriška mornarica uporablja preiskovalne luči, ki so tako močne, da lahko ustrelijo svetlobni žarek skozi 23 milj popolnoma črne teme.

DAL SI JE TETOVIRATI NAPIŠ

John Brown pride za nekaj dni v Pariz. Kljub ogromnemu milijardnemu premoženju se peš spreha po pariških ulicah. Lepega dne ga pa neki avto podre.

Onesvestil se in prepeljejo ga v bližnjo bolnišnico. Spričo bogataševih draguljev in papirjev se neki kirurg takoj odloči, da poizkusi z "majhno operacijo", da bi bogataš dalj časa ostal v Parizu.

Američan je še zmerom v nezavesti, ko ga prepeljejo v operacijsko dvorano in pripravijo vse potrebno za operacijo. Kirurg pa ob vstopu v dvorano zagleda na moč začudene asistente. Približa se bolniku in vidi na trebuhu tetovirane besede:

"Ne operirajte mi še enkrat vnetega slepiča. Že trikrat so me operirali in nimam name-na plačati četrte operacije."

Turist: Kaj pravite, natakara, ali bo jutri lepo vreme?

Natakara: Morate vprašati gospodinjo, jaz sem šele tri mesece tu.

ČEMU TRPETI VSLED ZAPEKE

Ako se vas drži zapeka in vas dela misrno, nemojte in iz reda in četrpito vsled glavobola, smrdljivega diha, želodčne nerodnosti, nepravilnosti, izguba spanca, pomanjkanja apetita ter se čutite v želodcu zabasani vsled plina in zastoletosti—tedaj vzemite Dr. Peterovo dolgo preiskušeno Hoboko. To je več kot navadna odvajalna — je zdravilna tonika — je smes 18 naravnih korenin, soli in cvetja. Hoboko pripravi zamazana čreva k delu, pomaga prijazno in gladko odvajanje zabasanih ostankov; odnese plin zapake in povrne želodcu prijazno gorčiko. Uživate ga natanko kot je prepisano na omoti. Ako želite ponovno uživati veselje, odpravo zaprtosti, nepravilnosti in ponovno udobnost vašega želodca ob istem času — tedaj si nabavite Hoboko iz daleč.

Ako ne morete kupiti tega v vaši okolici, pošljite po Spoznajte Hoboko! Pomembno in dobrih boste.

NAMEČEK 50c vredno — poskusno steklenico

DR. PETER'S LACIVY OLEY LINIMENT — antiseptična pomaga proti bolečinam, revmatizmu in nevralgiji, krčnim mišicam bolečinam, za okore in bovine mišice — izključuje in izvirnost. DR. PETER'S MAGOLO — alkalne pomaga bolečinam, zlasti v porodnem v želodcu kot kislinska nepravilnost in pekočice srca.

Poslajte ta "Posebne Ponudbe" Kupon — Sedaj
☐ Priloženo je \$1.00. Pošljite mi poskusno steklenico 11 oz. Hoboko in zastonj 60c vrednostno vašega poskusno steklenico Laciv Oley in Magolo.
☐ C.O.D. (Stroški dodani).
 Ime: _____
 Naslov: _____
 Pošta: _____
 DR. PETER FAIRNEY & SONS CO.
 Dept. 841 - WVBH
 8801 Washington Blvd., Chicago 18, Ill.
 880 Stanley St., Winnipeg, Man., Can.

A. SENGE:

OKLEP V OGNJU

Vselej, kadar je zmanjkalo kako živinče, se je Bastiano rotal, da tega ni napravil nihče drugi ko jacare — amaoński krokodil. A kako naj bi prišel ta v El Girono? Ali nismo bili tu že sredi civilizacije. Med železnicami in betonskimi cestami, daleč od rek in lagun? Saj je bila že cela večnost, odkar so tu ubili zadnjega klavnega plazivca. Mc. Norton in dom Antonio sta se zato posmehovala, češ, da vidi Bastiano o bellem dnevu bele miši in plazivce. Zakaj Bastiano je bil največji pijanec med Manaosom in Rio Trombetasom.

Zdaj pa je v naselbini umolknilo vse posmehovanje.

Sinoči se Chicasova sinova nista vrnila domov; in ko so ju šli davi moške iskat, je Pabla, starega iskalca gumija, sredi ceste napadel krokodil in ga razmesaril. Sestradani plazivec je bil do šest metrov dolg in se je z bliskovito naglico pojavil in zopet izginil. In to v blatnem bajerju na ovinku.

Mc. Norton, trgovec, in dom Antonio, župan, sta odrevenela, ko so prinesli v skladišče truplo starega iskalca gumija. Pablovesno stegno je viselo samo še na kiti in revolver iz desetimi naboji je klavno bingljalo na razcefranem pasu. Še pred tremi urami je bil sedel tamle na sodu in pripovedoval o štirindvajsetih načinih smrti, s katerimi se mora v svojem poklicu vsak dan otepati. Lov na krokodile se mu je zdel kakor dobra šala. Zdaj je pa ležal ond in kri je curljala krog njega.

Bastiano je divje mahal z rokami in se pridušal, da je moralo zanesti krokodila v El Girono ob zadnji povodnji. Pa to zdaj ni nikogar zanimalo. Od povodnji je bilo že dolgo. Vsa stvar je bila neumljiva.

Mc. Norton je molče stopil za pregrajo in prinesel tri težke puške. Eno je vzel dom Antonio, drugo njegov trgovski tovariš Woerenbach. Ko je župana minil prvi strah, je začel preklinjati, da se je oženje delal. Pomagal mu je Diego, najstarejši poklicni tovariš nesrečnega Pabla; pri tem je njihal z zlomljeno roko! Zver ga je bila na begu v bajer oplazila z repom. Drugi so nabijali revolverje.

V dveh majavih avtomobilih smo se peljali do ovinka. Bajer je ležal petdeset korakov za cesto. Svet je bil krog in krog rjavoreč: tu je pred par dnevi divjal požar. Vendar je že poganjala gosta trava in na bregovih se je njihal nežno zelen bambus. Debla zgorelih palm so strčala v vis.

Dom Antonio in oba trgovca sta se postavila s puško v roki na zogleleno deblo, dočim so se odpravili drugi, da preženo krokodila iz zavetja. V ta namen so z neznansko dolgimi bambusovimi palicami bezali po bajerju. V levici so držali pripravljene revolverje. Možje so s svojimi palicami povzročali v vodi blatne vrtnice, a zadeli niso na nič trdega. Bil je to sploh čuden, če ne naravnost grozljiv, breždanji bajer.

Cez picle pol ure so možje upehani nehali iskati. Obšli so bili bajer okrog in okrog, a vse bezanje je ostalo brez uspeha.

Woerenbach je nekaj tuhtal. Drugi so kleli: "Ne dobimo ga!"

"Kaj praviš — ali ne bi žrtvovala par sodov bencina?" je prevdarno dejal Woerenbach svojemu drugu. "Pomisli, za tega satana bi se že izplačalo!"

Mc. Norton se je začudil. Spodnja čeljust mu je padla nizdol. Potem pa se je veselo naškreblil.

"Vražje germansko plemo, kako ste iznajdljivi!" je dejal

meje se in zakoračil proti avtomobilu.

Woerenbach je tudi ostalim v štirih stavkih pojasnil svoj načrt. Kajpada potrebuje tudi krokodil zraka, nasprotno pa ne ljubi svetlobe.

Anglež se je kmalu vrnil in pripeljal na tovornem avtomobilu nekaj sodov bencina in petroleja. Petrolej gori namreč dlje.

Odpri so sode in pustili močno dišečo tekočino na bajer. Dobro, da ta ni bil velik. Kmalu ga je prekrila debela oljnata plast.

Nazadnje je vrgel dom Antonio na površino goreče poleono.

Zelo učinkovit prizor. Vsi so se pomaknili nazaj, ko se je plamen plazil po površini, nato se pa globoko zagrizel in šinil kvišku. V par trenutkih se je valil ogromen ognjen jezik od brega do brega; črn dim se je grmadil pod nebo kakor iz peklenškega dimnika. Saje so se vsipale.

Porogljivo so gledali možje v umetni ognjenik. Zdelo se je, kakor da bi ognjeno morje lebdelo v zraku, kajti plamen se je začel šele na meji med plinom in zračno plastjo. Ognjeno vodovje je valovalo.

Minilo je preteč časa, preden se je pošast pokazala. Iznenada je Bastiano zakričal: "Caramba — tu je!"

Zares. Silen, širokonos gobec je blizu brega šinil iz vode. A je takoj zopet izginil; le nazobčani rep je vrgel na breg vrel val. Zaoril je zmagošlaven krik.

Vendar so morali še nekaj časa čakati, preden so mogli zveriti do živga. Vročina je žgala. V vedno krajših presledkih je prihajal krokodil na vrh; njegovo žrelo je grozilo in rep je bičal po razpenjeni ognjeni površini. Nihče pa ni streljal. Hoteli so ga dobiti na suho.

Slednjič je bilo tako daleč. Bastiano, ki je bil vidno obdaren s posebnim čutom za to, je plazil se senco pod žarečo belino prvi opazil. Na njegov "Valgame Dios!" so se vsi pogledi in vsi revolverji sunoma okrenili v eno smer. V naslednjem trenutku je orjaški pošastni trup presekal plamene, nad satansko razprtih žrelom so se peklenjske svetile blazne oči, ogromne lopataste noge so delovale. Z neverjetno brzino je prihajala pošast proti nam; že pa so tudi treščile puške in revolverji so bobnali po črnozelenu oklepu. Krokodil se je sopihaje prevrnil in obležal; umazano belo se je svetil trebuh.

Zmagošlavo so se približali strelci. Dom Antonio je konec puške porinil v goreči vrat, iz katerega je prihajal ostuden smrad. Med strašnimi rumenimi zobmi je tekla kri, iz mogočnega oklepa se je kadilo. Bastiano je škrebeč se pljunil na mrhovino.

In zdaj šele se je začelo pravo presenečenje. V vrelm bajerju za njimi je iznenada zasumelo, oglasilo se je počastno tuljenje in pihanje. Ko so se lovci bliskovito okrenili, je udaril iz oljnega požara pramen žarečih kapljic: hkrati pa so opazili še drugega krokodila. Divje je veslal od brega do brega, vlekel za seboj ognjen rep in divjal pramene žarečih kapljic. Potem se je vrgel ven kakor fantastičen torpedo, goreč in napol zadušen. Žrelo je bilo polno gorečega bencina in podobno peklenškemu jezeru; bljuval je rumeno oljnato vodo in žgoče strele; vse pošastno telo se je cedilo od ognja. Kakor peklenški privid je planil med lovece.

Možje so bliskovito skočili

narazen in strahoviti rep je zarožljal v prazno.

Potem so zopet pokali revolverji.

Kakor živa raketa se je zver pognala naprej, se vzpela po bregu in goreča padla med bencinske sode. Zabobnelo je.

Sodi pa niso bili povsem prazni. Hipno je svetel, kričeč udarec raztrgal zrak: sodi so se razleteli kakor meteoorji v zvezdnatih žarkih. Eksplozija je ubila zver; obležala je med kupom zvitega železa. Kosi mesa so leteli po zraku.

Hladno so gledali možje, kako je poginila ljudožrska pošast v oklepu.

SOVJETSKI DELEGAT

Zastopnik Sovjetske Unije na konferenci v San Francisco Vjačeslav Mihajlovič Molotov, zunanji komisar. Star je 52 let. Imajo ga za Rusi št. 2.

DELEGAT

Jan Masaryk, zunanji minister za Čehoslovaško, ki je prišel zastopati svojo deželo na konferenci v San Francisco.

PISMO IZ BELE KRAJINE AMERIKANSKIM ROJAKOM IZ LOKVICE IN METLIKE (Nadaljevanje s 1. strani)

Zarkotom pri Bartusovih. Iz Hrvaške so morali oditi takoj v začetku vojne.

6) Johanna Kašček, 300 Main St., Bingham, Utah. Prosim, javite ji, da so Kondovi iz Lokvice št. 45 živi in zdravi, da so dosti pretrpeli, da so skoraj boš in goli, da je sin Tone že tri leta v naši vojski, in da lepo pozdravljajo.

7) Zupančič Franc, 1414 Broadway, Joliet, Ill. Dajte mu javiti, da je njegov sin Franc v naši vojski živ in zdrav, kakor tudi njegova žena Malka in otroci, ki žive na Lokvici. Hčerko Zupančiča pa so lani ubili "beli", to so slovenski izdajalci, ki še danes pomagajo Nemcem v borbi proti naši svobodi.

Ce boste tako dobri, da tem vsem napišete prednje novice, sporočite jim tudi najprisrčnejše pozdrave od njihovih v domovini! Se ve ni sigurno, če so ti naslovi, ki sem jih napisal, sploh še točni, kajti že štiri leta nismo pisali dragim našim Amerikancem. Če že kaj znate o teh osebah, če so žive in zdrave, če so mogoče v vojni (n. pr. moj brat Martin, ali Malesich itd.) napišite čim več, pa oddajte pismo tovarišu Stane Kraševcu, ki mi ga bo prinesel, a jaz bom iz Beograda poslal naprej v Belokrajno. Lahko si mislite, kako smo radovedni, če so naši dragi v Ameriki še živi. Pri nas sta Hitler in Musolini in njuni hlapi mnoge spravila na oni svet, zdaj sta pa končno tudi ona dva prišla na vrsto. Naša domovina bo kmalu svobodna, čeprav požgana in mnogo poklana. Ali zavihali bomo rokave in z našim delom in s pomočjo vseh dobrih ljudi si bomo zgradili novo, tako lepo kot ni bila še nikdar.

Ce dobite Podgornikovi to pismo v roke, prosim, da čim več napišete tudi o sebi, ker smo Vas imeli ta leta mnogo v mislih in Miri se je čisto sanjalo o Poldici, pa bo zelo vesela, če ji bom o Vas lahko kaj povedal. Mira, izgleda, je te dni z otroci odpeljana z avionom (zrakoplovom) iz Metlike v Zader na morju, tako da je s tem prišla za fronto, kar me veseli, ker sem bil tu stalno v strahu, kaj bo z družino v Metliki, ki je še med dvema frontama.

Prisrčne pozdrave od mene, žene Mire in otrok. Ivan Klemencič. Gost: Shlajte — krčmar — v tem pivu plava muha. Krčmar: Verjamem — jaz bi tudi rad plaval v tem pivu, tako je dobro.

MOTHERS' "WEEK" IN CHICAGO

This week is Mothers' Week in Chicago flower shops. It used to be celebrated on a single day, Mothers' Day, which falls Sunday, May 13, but this year a phenomenal surge of flower orders from military outposts all over the fighting world has changed the picture — the florists will need the entire week to produce and deliver all the flowers and plants which are being ordered by civilians and sons and husbands in military service, according to the Allied Florists' Association, and they must prepare ahead for a late-hour deluge of orders placed locally or sent by telegraph from soldiers in American camps.

There is certain to be a shortage of some flower varieties, particularly of carnations, but one thing is certain. Men in the armed forces who send flowers to mother by letter, cable or telegram will have their orders filled. "Servicemen first" is the slogan for Mothers' Week, May 7th to 13th.

Civilians, as well as servicemen, will remember mother with flowers, and they are assured of all the varieties that ever were available for the occasion.

Civilians will be asked to accept delivery of blooming plants early in Mothers' Week. This, too, is a war measure inspired by delivery regulation. The popular plants are potted rose bushes, hydrangeas and an interesting collection of spring plants—among them, geraniums and petunias, which mother can later set out in the garden.

ČITATELJI "A. S." POZOR!

Trikrylova Department trgovina v Chicagi na 2110-14 W. Cermak Road, opozarja vse čitatele na svoj oglas, ki ga objavlja na 5 strani te številke. Trikrylova trgovina je v vaši naselbini, blizu vas in je založena z vsem potrebnim, da vam postreže za Materin dan z primernimi darili, ki jih boste potrebovali za ta dan. Pridite in oglejte si naše zaloge in izbirajte. Se priporočamo!

DR. H. M. LANCASTER Dentist

2159 West Cermak Road (ogel Leavitt St.) CHICAGO, ILL. Telefon Canal 3817

PRODAM

3-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe; centralna kurjava. Nahaja se na Harding Ave. in 22 cesti. Cena je \$9,000; 2-stanovanjsko zidano hišo po 5-6 sob; centralna kurjava; najemnina \$110 na mesec. Nahaja se na 24. cesti in Lawndale Ave. Cena je \$12,700; 3-stanovanjsko zidano hišo; centralna kurjava; najemnina \$140 na mesec. Nahaja se na Millard Ave. Cena je \$9,950; Za pojasnila se obrnite na

ANTON JORDAN 3741 W. 26th Street, Chicago, Ill. Telefon Lawndale 2000.

POSJILA NA PRVE VKNJIZBE na hiše, ki jih prenavljate, ali na refinanciranje. — Zmerne obresti KORUNA Savings and Loan Association 2832 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Rockwell 0538

POSUSAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagi. —

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

13. Nedelja — 6. po Veliki noči
14. Ponedeljek — Bonifacij
15. Torek — Izidor
16. Sreda — Janez Nepomuk
17. Četrtek — Paškal
18. Petek — Teodot, mučenec
19. Sobota — Sv. Ivon, spoz. — vigilije

ŠESTA NEDELJA PO VELIKI NOČI

"Kdor življenje svoje najde, izgubil ga bo, in kdor življenje svoje izgubi zavolje mene, našel ga bo" (Mat. 10, 39).

Svet potrebuje dandanes dobrih, plemenitih, širokogrudnih ljudi. Ako je Zveličar toliko dosegel, ko je imel le dvanajstico na razpolago, koliko bi dosegel, ko bi imel na razpolago mnogo, krat tako število. Vsak lahko nekaj naloži tu za večnost, zbere zaklad za onstran. Sv. Dijonizij meni: "Najvišje vseh božjih del je, ako kdo sodeluje na rešitvi duš." Nedeljska molitev je ena izmed najboljših, ker cerkev prosi, da bi naša volja bila obrnjena na Boga. Našo voljo, kar pomeni, našo dobro voljo hoče Bog od nas, in če to storimo, ne vršimo samole nekaj njemu dopadljivega, temveč nekaj, kar nam prinese njegov blagoslov. Pred vsem hoče Bog, da rešimo svojo lastno dušo, z ozirom na druge pa Bog želi, da delujemo tudi na rešitvi njih duš. Goreč katoličan ne skuša le, da usmeri svojo voljo po volji božji, prizadeva si tudi, da spravi drugih duše v

sklad z voljo božjo. To stremi doseči v prvi vrsti s svojimi molitvami, potem z dobrim vzgledom in končno z vsakim sodelovanjem, ki se mu nudi v praktičnem življenju in obljube biti uspešno.

Pravi in prvotni apostoli so bili le sodelavci, katere je izvolil Zveličar sam. Apostolsko delo pa s temi ni bilo skončano, in ker gre delo naprej, in bo trajalo do konca dni, morajo biti naprej še drugi apostoli in bodo morali biti do konca. V prenešenem pomenu vsaj, lahko vsak more postati apostol, in trdim še več, vsak mora postati in lahko postane tak apostol. Nihče ni izvzet, da bi ne mogel v njegovem srcu goreti trojni ogenj svete gorečnosti: najprej naj bi vsak bil mož globoke molitve in notranje duševnosti, ki ga ohrani v vseh zmešnjavah življenja mirnega in trdnega v Bogu. Potem naj bi vsak dajal najboljši vzgled drugim brez ozira na koga, vršeč svoje dolžnosti, in končno naj bi bil pogumen in brez strahu, ker dela v službi nepremagljivega Boga. Bodi — apostol!

ZENSKÉ POTREBUJEMO

SPLOŠNO PISARNIŠKO DELO POMOČ PRI MIZI IN V KUHINJI PREGLEDOVANJE ŽIVIL

DNEVNO ali NOČNO DELO Dobri delovni pogoji — od WLB potrjena Lestvica za plače in napredovanje

DANLY

MACHINE SPECIALTIES, INC. 2100 SO. 52nd AVENUE, CICERO, ILLINOIS

Zglašite se na EMPLOYMENT OFFICE 1925 So. 52nd Avenue 8 A. M. do 6 P. M.

DR. FRANK T. GRILL

ZDRAVNIK in KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., -:- Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGI

LOUIS J. ZEFRAN

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois Phone Canal 4611

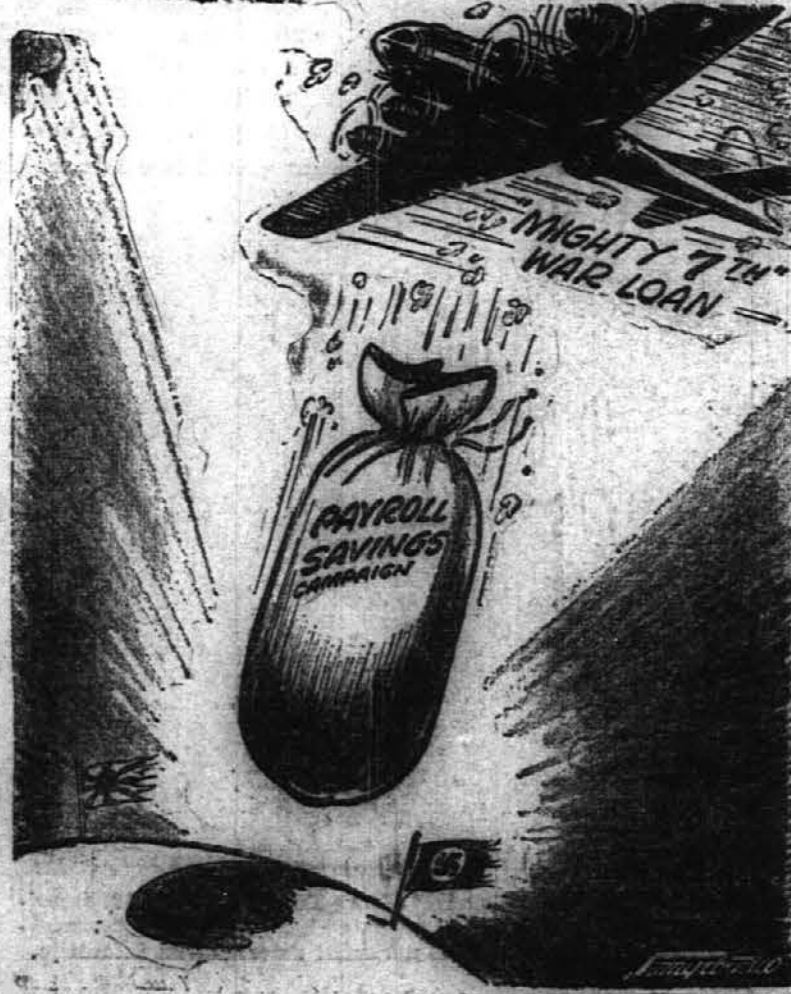
NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, krete in šenitovanja. — Mrtvalna kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

OGLASI V "AMER. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEH.

BOMB AWAY

By Jerry Costello—Knickerbocker News, Albany, N. Y.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 23. novembra 1914.

V Zedinjenih Državah Severne Amerike Sedež: Joliet, Ill. Inkorp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: GEORGE STONICH, 403 Mason Ave., Joliet, Ill.
Predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpredsednik: STEVE J. KOSAR, 6951 W. Oakdale Ave., Chicago 34, Illinois.
2. podpredsednik: KATHRINE BAYUK, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime Street, Joliet, Illinois
Zapisnikar: JOHN NEMANICH, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: JOSEPH KLEPEC, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duh. vodja: REV. MATTHEW KEBE, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., North Chicago, Illinois
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharsburg, Pa.
MARY KOVAČIC, 2456 So. Avers Ave., Chicago, Ill.
JOHN DENŠA, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: GABRIEL DRASLER, 519 — 10th St., Waukegan, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIKANSKI SLOVENE, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1944 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, poškodbin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrt milijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (caml) za odrasli oddelke. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 18 do 60 let. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16 let.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment-Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

Dopisi lokalnih društev

DRUŠTVO SV. DRUŽINE ST. 11 DSD

Pittsburgh, Pa.

Članstvu našega društva, zlasti onim, ki niso bili navzoči na naši minuli seji 8. aprila, naznanjam, da je bilo sklenjeno povabiti vse one, ki niso bili prisotni na aprilovi seji, da se prav gotovo udeležijo prihodnje mesečne seje, ki bo v nedeljo 13. maja. Začetek točno ob pol desetih (9:30) dopoldne. Imamo rešiti več zadev in je potrebno, da vse članstvo razmotri o njih, da ne bo pozneje kakšnega prigovora. Obenem ste naproseni, da pridobite kaj novih članov in članic za naše društvo in DSD, da nas bo večje število pri društvu. Predvsem pa bo to v slučaju smrti in boleznih v veliko pomoč članom in članicam, oziroma njih dedičem.

Dne 14. aprila smo izgubili dobro članico in soustanoviteljico društva, sestro Katarino Flajnik. Pokojna zapuša žalujčega soproga Johna, ki je bil zvest tajnik našega društva med leti 1926 in 1930, in šest sinov ter eno hčer. Blaga pokojna naj počiva v miru. Sorodnikom naše občuteno sožalje.

Vse članstvo pozdravlja

Tajnik.

DOGODKI

iz slovenskih naselbin

Pobiranje ponočne obleke
Chicago, Ill. — Chicagoški župan Edward J. Kelly, generalni predsednik za Chicago-United National Clothing Collection, je odredil, da bo to soboto (12. maja) pobiralni dan za darovano staro obleko, obučo in po-

steljino. Ob devetih zjutraj bodo začeli truki pobirati po mestu, kar bodo ljudje nastavili ob ulicah. Zupan pravi, da se mora v Chicagi nabrati vsaj še nadaljnjih pet milijonov funtov tega blaga v pomoč ubogim prek morja.

Padel v Italiji

Ironwood, Mich. — Na bojišču v Italiji je padel 23. febr. Sgt. John Rupnik, sin družine Anton Rupnik, star 32 let. V armadi je bil od aprila 1943 in v Italiji od lanskega avgusta.

MEH ZA SMEH

Eksekutor Martin Pečatar je izvrsten mož in ima le eno napako, da hudo jeclja. Nekega dne ga obišče njegov tovariš, sodni sluga Anton Rubežnik in ostrmi videc, da ima Pečatar lepo papigo.

Rubežnik: Kaj — papagaja imaš? Kaj pa boš z njim?
Pečatar: Gogogo — govori-ririri gagaga-učičičim...

Gospod Miško pridri ves poten in zasopel na kolodvor, ravno ko je vlak odšel.

Portir mu zakliče dobrodušno: Le počasi — tudi počasi boste vlak zamudili.

Katehet (v dekliški šoli): Gospodična Olga — kaj veže ljudi in jih drži pokonci v vseh bojih življenja?
Olga: Modre.

Studentka: Že več let imam svoj dnevnik in zapišem vanj vse, kar je vredno da si zapomnim. Ali spisujete vi tudi dnevnik?

Student: Ne! Kar je treba, da si zapomnim, to si vse zapišem natakaj.

OGLAŠAJTE V "AMER. SLOVENCU"!

IDEALNI DAROVI

za Materni dan

TRIKRYLOVA DEPARTMENT TRGOVINA JE PRIPRAVLJENA Z VELIKO IZBIRO ZA DARILA. PRIDITE, DA SI JIH IZBERETE.

Mother Will Adore These

GORGEOUS SLIPS

Rayon Satin or Crepe

Lace trimmed or tailored. Well made for long service, perfectly proportioned in bust, waist and hips. Lovely tearose shade. Sizes 32 to 44. Special feature at

\$1.98 to \$2.98

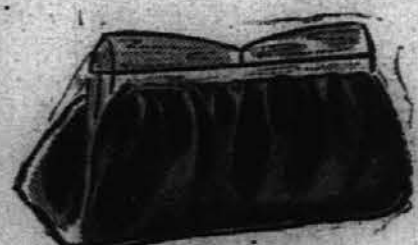
Built-Up Shoulder Style

Broadcloth SLIPS

Sizes 36 to 44

Made of fine quality broadcloth. Tearose or white colors. Fuller at hips to prevent sitdown strain. Every slip guaranteed for one year's wear.

89c

Thrill Mother With These SMART PURSES

A large selection to choose from in just the styles mother will like. Specially priced at

2.98 to 6.98

20% Excise Tax will be Added to the Above Prices.

NOTHING IS TOO GOOD... FOR MOTHER!

Prove to Her That She Really Is Your Favorite "Girl Friend" By Presenting Her with One of These

Gorgeous Dresses

That We Feature for This Event at

\$3.98 to \$4.98

SIZES 12 to 20 and 38 to 44

We searched far and wide to make sure we have the very smartest styles and materials obtainable.

Special Feature for Mother's Day!

YOUTHFUL LOOKING Dresses

Sizes 46 to 52

\$4.98 and \$5.98

We specialize large size dresses. Styles and materials just as the mothers want them. You won't go wrong in coming here for that dress you want to give your Mother on Mother's Day.

For Mother's Day! Women's Cotton

CHENILLE ROBE

Tubfast, in blue, wine, peach and apricot colors. Sizes 12 to 20. Special for this sale.

\$4.98

Sizes 38 to 44

\$5.98

Extra Large CHENILLE ROBE

\$6.98

Stylish Tub Fast

WASH DRESSES

\$2.98

Made of fine quality prints in sedate and attractive patterns. Styled and trimmed to give that younger appearance. Come early... they'll go fast at this low price.

HOSIERY

— THE PERFECT GIFT FOR MOTHER!

"LAY ADAMS"

Lovely Full Fashioned

RAYON MESH HOSE

A hose any Mother will be proud to wear and one that will give her a lot of good service. Sizes 8 1/2 to 10 1/2. Special for this event. Pair

\$1.27

"LaReine"

Full Fashioned 45 Gauge

SHEER RAYON HOSE

First quality clear and sheer, reinforced sole, heel and toes. A hose that will come up to your highest expectation. Special—Pair

96c

MATERNI DAN

BO

V NEDELJO 13. MAJA

Spomnite se vaše matere z darom!

Boys' and Girls' HAIRCUTTING

Up to 12 Years **35c**

LADIES' HAIRCUTTING

Our Everyday Price

50c

Lovely, Glamorous PERMANENT WAVES

\$4.00 to \$7.00

We have a permanent wave style that is suited just for you. Our expert operators are at your service.

We Feature Helene Curtis

COLD WAVES

or Appointment Phone CANel 8972

SHAMPOO and FINGER WAVE... **50c**

SATURDAYS... 60c

Good Looking, Comfortable

SLIPPERS

Just as mother likes them! We have prepared a large selection of all styles and types of slippers for Mother's Day in price ranges from

98c to \$2.98

TRIKRYL'S
DEPARTMENT STORE
2110-14 W. CERMAK RD.

A Gift Mother Will Cherish! LOVELY CHENILLE BED SPREADS

Soft, closely tufted bedspreads in many exquisitely colored designs on white grounds. Full bed size. Guaranteed washable. They're new and smart and certain to bring new charm to any bedroom.

\$12.98

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

Mar mislite, da more sploh zapreti nebeška vrata pred kakšno hrepenečo dušo? Da zahtevate kakšno posebno zaobljubo ali kakšno izredno mišljenje? — kako more človek doumeti božje najgloblje tajne! Mar ne obstoji upanje, dokler še človek živi, da se nekega dne dvigne in kot izgubljeni sin vrne k svojemu očetu? In celo tedaj, kadar je kak človek po našem mnenju izgubljen, ali vemo, kako ga presoja Bog?

Rožamarija dvigne zdaj svoj obraz, na katerem se drhte solze. Toda njene oči se svetijo v tajinstvenem ognju. Brž prime za roko svojega učitelja ter reče: "Jaz hočem biti birmanka. Gotovo se bom naučila še vedno bolj ljubiti! In če Bog vse tako dobro razume... Hvala vam, najiskrenejša hvala!"

"Rožamarija, ako ostanete stanoviti, boste po božji volji postali blagoslov za to hišo!"

In že stopa gospod pridigar s svojimi dolgimi, hitrimi koraki proti durim. Pa Rožamarija steče za njim in vzkliče:

"Oh, vi ne veste, kako trmast otrok sem jaz!"

"In upam, da ostanete še v naprej v pomembnih zadevah!" S temi besedami odide. Toda, ko je prehodil princesni hodnik, se mu ni nič mudilo. Ustavil se je pri enem izmed stebrov, ki nosijo kamnite galerije. Zrl je dol na dvorišče, kjer so se nekoč vršili viteški turnirji. V tlaku, med kamenjem, je rastle zelena trava. Pod nebom so se podili oblaki. Zdaj je po tem kamenju zlato zasijalo, zdaj dozdeva se, kot bi se pogovarjal s temi stebri, kot bi jih vpraševal: "Je li že kdaj utripalo v teh prostorih tako odlično srce? Ali ste morda radi tega še vedno tu, ker so se takšna srca svoj čas tu rodila?"

Pod portalom pozdravi Rožamarija ob povratku svoje starše. Ima rdeča ličeca in se počuti zelo srečno. Celo svojo mamo objame tako pristrčno, da je kneginja vsa presenečena.

"Moj Bog, kako prisrčno, Rožamarija! Tega vobče nisem vajena!"

Proti vsemu pričakovanju je kneginja zelo milostna in prav nič ne ugovarja, ko govore o birmiski svečanosti. Rožamarija sme pokloniti vsem sobirmankam majhen zlat medaljon ob zlati verižici s svojim imenom. K slavnostnemu obedu hočejo povabiti le gospoda samostanskega pridigarja in grofa Thorsteina. Ta bo itak vse poletje odsoten, zato je to zanj nekako slovo.

O vsem tem se razgovarjajo pri obedu. — Kar vzame kneginja iz kristalne vaze vrtnico ter jo položi na izrezo svoje obleke. Rožamarija zabledi in njene ustnice zadrhte. Kneginja je to opazila, se je nasmešnila ter pritrdila cvetko na svoje čipke. Zdaj začne modrovati:

"Razvalinski grof v Parizu! Mar si morete to sploh misliti? No, jaz mu privoščim, saj je toliko časa samotaril in živel v tej gozdni pokrajini! Rada bi ga videla, kako se po Parizu zabava. Čemu gubanciš čelo, Frid? Misliš morda, da bi ne bilo dostojno ga pri njegovi zabavi opazovati? Moj Bog, saj mu privoščim. Umetnik je vendarle in je dovolj dolgo živel kot svetnik na stebri!"

Rožamarija znova zardi. Nekaj v maminem govoru jo je ozlovoljilo. Zato brž odgovori:

"Harro gre v Pariz, ker potrebuje modelov in tako lepih ljudi pri nas ni najti!" Kneginja se zvonko nasmeje ter reče:

"Oh, teh mu v Parizu ne bo manjkalo!" "Pusti vendar to, ti vznemirjaš otroka," reče knez ter nadaljuje:

"Pripoveduj mi nekaj o cerkveni sobi, Rožamarija! Ali si smela polagati v peč?"

"Ne, papa! Tega bi gotovo ne bila zadel."

Dušica hoče pripovedovati, toda ne gre ji prav. Ko knez opazi, da se je prijetno razpoloženje razblinilo, vstane od mize. —

Kako hitro minevajo dnevi! Harro v zadnjem času sploh ni več prihajal v Brauneck. Ne poslavlja se rad! Knezovo povabilo k birmiski slovesnosti Rožamarije je sprejel in gospa Hardenstein je dobila od njega sledeče pismo:

"Da me boste ugodno ocenili, hočem priti celo v cerkev, čeprav mi je vse to dokaj neprijetno. Za druge otroke naj bi že vse to veljalo, da očitno odgovarjajo in obljublja nekaj, česar ne mislijo izpolniti niti izpolniti ne morejo, ker so še premladi, da bi že mogli odločevati o lastni osebi. — Toda dušica! Ta preveč razmišlja in to nikdar ni dobro. — K temu še pride avtomatično postopanje! Jaz imam strašne spomine na svojo lastno birmo. Pripravili so pojedino in vsak grizljaj me je davil. Nosil sem prvič dolge hlače in moder grd suknič. Moj svobodnorojeni vrat so vtaknili v trd ovratnik. Hudo sem se sramoval in slednjič sem se umaknil v prazno sobo z omarami, kjer sem našel celo zbirko ostankov raznih slaščic in na pol izpraznjenih steklenic, katere si je bil nekdo od služinčadi semkam spravil na varno."

Tu sem sedel na starih zabojih, v katerih so bile shranjene očetove čelade in sem tulil kljub svojim dolгим hlačam kot mlad pes. —

Draga gospa! Če bi opazil, da dušico le količkaj mučijo, jo nemudoma potegnem. Tega bi pri dušici ne mogel mirnodušno gledati. In še eno prosim! Pripravite Rožamarijo na to, da se vsekakor nameravam v nedeljo od nje posloviti. Sicer pa prepuščam vse vaši ljubeznivi preudarnosti. Morebiti bi smatrali za boljše in ugodnejše, da dušici o tem ničesar ne poveš in da izginem brez tega zadnjega prizora s pozorišča. Prosim vas, da me obvestite, kako ste odločili!"

"Ne, Harro, tako pa že ne bo šlo! Tako zelo vam tega ne bom olajšala!..." Tega bi otrok nikdar ne odpustil. Uboga Rožamarija! — Toda Harro ima prav! On mora oditi! —

XIV. Dan birmo.

Napočil je velepomembni dan! Harro stoji na galeriji samostanske cerkve in presega za celo glavo vse navzoče. Zelo resno zre s svojimi sokoljimi očmi na nežno belo postavo tam med črnooblečenimi otroki. Knez je na svoji, v gotični kor vzdani galeriji. S skrbnim očesom opazuje svojo mlado hčer. Kakor nežna, šibka lilija stoji pred duhovnikom in sklanja pod njegovo roko svojo glavo ter drhti po vsem telesu. Harro tega ni prezrl! Jezni bliski švigajo iz njegovih oči in svoje roke stiska v pest.

"Čemu to trpinčenje? ... Zakaj ne pustite otroka v miru? Saj je itak že dovolj pobožen!"

Hvala Bogu! Že sme vstati Rožamarija ter se podati na svoj prostor. —

Harro obžaluje v naglici marsikaj. Da se je sploh odločil za cerkveni obisk, da ni rajši prej odpotoval, da si je izbral današnji dan za slovo. —

Pred cerkvenimi vrati se zbira veliko in malo, otroci in starši ter součenke Rožamarije. Vsi bi radi videli odhajajočo gospodo. Kako se jim je odtujila Rožamarija! — Sluga ji je ogrnil bel plašč, nato pa je sedla poleg kneginje. Knez, ki sedi v zadnjem, pozdravlja sicer zelo prijazno, toda vse drugače, nego je to storil druge krat. Že so potegnili konji, kar zardi dušica, se nagne k svojemu očetu ter mu reče:

"Papa, Harro je tu! Ali ga ne boš vzel na voz?"

"Ne, Rožamarija," je odgovoril knez, pozneje ga bomo pri nas videli!"

(Dalje prihodnjik)

NAZIJSKI PRVAKI SE PO-DAJAJO; NEMCIJA BO ZASEDENA ZA DOLGO DOBO

(Nadaljevanje s 1. strani)

oblasti so popolnoma prenehale in v Nemčiji zdaj ni organizirane oblasti, pač pa je dežela podvržena vojaškim oblastem Zveznikov, ki bodo sproti objavljale razne odredbe za vladanje in upravljanje zasedenih zon.

Moskva, Rusija. — Dočim so v zapadni Evropi proslavljali že v torek zmago, so v Moskvi v torek še molčali. Rusom, kakor zgleđa se s proslavljanjem nikamor ne mudi. Očividno se Rusom nekaj ne dopade, dasi odprto ne povedo kaj. Nekateri ugibajo, da se je mogoče z Nemci barantalo za kulisami. Nemci so se podajali cel teden. In v nemških lukah je bilo polno natrpanih ladij, bojnih in trgovskih. Kdo bo dobil nem-

ško brodovje in ladjedelniške opreme? Severna Nemčija z lukami bo spadala pod angleško okupacijo. Vsaka stvar ima dve strani in navadno dva konca. Koliko jih bo imela ta pogliven-ga pokaže bodočnost.

Braxon Paste nudi takojšnjo pomoč za srbečo kožo, koristno za zdravljenje "Athletes foot", garje, ml. in en lonček se vam bo poslal po poštne povzetju. Denar se vrne, ako ne bo popolnoma zadovoljivo.

"brivsko srbečico", mozolje in druge manjše motnje na koži. Braxon Paste je zelo zdravilno mazilo, ki je brez duha, ne umaze, lahko uporabljiva in ne potrebuje obvez. To je formula nekega čiščnega lekarnarja z 20 letno izkušnjo. Pošljite en dolar, za navadni lonček, ali pa \$1.75 za lonček dvojne velikosti na BRAXON CO., 322 So. Clark St., Dept. A, Chicago.

MAJSKA STEVILKA "NOVEGA SVETA"

Te dni bo izšla majska številka ali peta številka osmega letnika družinskega mesečnika "NOVI SVET" s sledečo vsebino:

"KAKOR V AMERIKI?" (uvodni članek). — "PREGLED" (raznih dogodkov). — "FRANKLIN D. ROOSEVELT" (kratek spominski življenjepis). — S. Z.: "MATI V LEPI KNJIGI" (članek). — Ciril Kren: "MATERI" (pesem). — "GA. MARIE PRISLAND" (življenjepis). — J. P.: "POLMLADNA" (pesem). — J. M. Trunk: "TIHE URE—KRITIČNI SMO" (premišljevanja). — H. Suessen: "NAPOLEONOV DOGODEK" (črtica). — "ZEN-SKE IZNAJDBE" (članek). — R. Kesen: "NE VEM" (pesem). — Dr. J. L. Zaplotnik: "BERNARD LOČNIKAR" (življenjepis).

njepis). — IZREKI. — "SLOVENSKE PIJONIR" (opisovanje slovenske naselbine v Sheboygan, Wis.). — "KAČE V TROPICNIH KRAJIH" (črtica). — "AFRIŠKO VELEMESTO" (potopisna črtica). — "DOM IN ZDRAVJE" (nasveti za gospodinjstvo in zdravje). — "ZA SMEH IN ZABAVO". — Z. O.: "NEVESTA Z MILIJONI" (zanimivi roman).

Družinski mesečnik "NOVI SVET" izide vsak mesec okrog 15. dneva v mesecu in vsaka številka prinese zanimivo zbrano čtivo svojim čitateljem. "Novi Svet" stane za Ameriko letno \$2.00; za Kanado in ostalo inozemstvo pa \$3.00 letno. Naročnino sprejema Uprava "NOVI SVET", 1849 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

Cvetlice za Materin dan

NIČ DRUGEGA JIH NE NADOMESTI

V nedeljo, 13. maja

IZRAZITE SE Z CVETLICAMI

Vaš cvetličar lahko telegrafično pošlje cvetlice v vse kraje Amerike.

Pristopite k
DR. SV. JOZEFA,
štev. 53, K. S. K. J.

V WAUKEGAN, ILL.

Na razpolago imate razne vrste zavarovalnice. — Člani se sprejemajo od 16. do 55. leta.

FRANK JERINA, predsednik.
JOSEPH ZORC, tajnik.
1045 Wadsworth Ave.
No. Chicago, Ill.

ANTON BESPALC, SR. blag.

Pomagajte Ameriki do zmage! Kupujte zvezne vojne bonde!

DRUŠTVO SV. VIDA
štev. 25, KSKJ.
CLEVELAND, OHIO

Odbor za leto 1942:
Predsednik: Anton Strlaja;
Tajnik: Jos. J. Nemanich,
7505 Myron Ave.
Blagajnik: Louis Krajc.

Društvo zboraže vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjem prostoru, stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Asesment se prične pobirati ob 1:00. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

V društvo se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrasli dolet; v mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta.

Pisano polje

J. M. Trunk

Roosevelt je padel kakor vojak na bojišču. Slava mu! Vsaka ameriška žrtev je žrtev za najbolj vzvišeno idejo, ki mora po Ameriki priti med ves svet, in žrtve na bojiščih ali v vladnih dvorinah pospešujejo uresničenje te ameriške ideje o dostojnosti vsakega človeka.

"De mortuis nil nisi bene" — nič ne reci ali le dobro besedo imej o mrtvih, to velja. Nemški govornik je ostal ob smrti Roosevelta — propagandist. Ne gre na nemški račun, bodimo pravični, ampak očitke, da bi bil Roosevelt podpihovalec za svetovno klanje, je hud očitke. Uradna Japonska se je bolje pokazala, predsednik japonske vlade je izrazil sočutje Amerikancem pri izgubi. Morda se zdani tudi med Nemci.

Nemci so čudna zmes. Niso najslabši, ampak čuta za pravičnost nimajo, njim samim vse, drugim nič. Tako nekako je. Tri leta sem bil med ruskimi Nemci in jih študiral. Več dni sem bil skupaj z nemškimi škofom, ki je prišel iz Rusije, odkoder je zbežal. Vsak rad potoži in pove, kar ga teži. "Pri nas v Rusiji", tako je bilo. Kaj to pomeni? Ti Rusi so smatrali Rusijo za nemško domeno, za nemško last, niso se smatrali za priseljence, ki so dobili v Rusiji dober obstanek. Vse je naše, nemško. To mišljenje je prišlo do vrhunca, ko se je prikazal Hitler. Ni čuda, ako jim zdaj Rusi hudo trdo kažejo, kako je v resnici. Nazaj z vsem, kar ste smatrali za vaše, ko ni vaše. Tako nekako je, ko bodo morali popraviti s težkim delom.

V bivši Jugoslaviji je bilo do pol milijona Nemcev. Vse pravice so imeli. Tudi tu je prihrul Hitler. Izgledalo je, da domačini nimajo niti pravice do življenja. Obrnilo se je že danes, ne še povsod. Tito je trdo odredil za tiste Nemce, ki so mislili, da je vse le nemško. "Na delo", se glasi odredba. Trdo, ampak Nemci so sami krivi. Morda se sčasoma le naučijo, da imajo tudi drugi pravice, in na domači zemlji malo več pravic. Kdor nima čuta za pravice drugih, temu se mora ta čut vsiliti.

Od najbolj verodostojne strani se poroča, da je zdaj v Rusiji odprtih do 400 cerkva. Ni dosti, nekaj pa je, in če je nekaj, je to pač znamenje, da se malo preobrača. "Veselite se z veselimi", bi moralo veljati? Pa nekaj ni nobenega veselja, da se odpirajo cerkve, prav kategorično, z vso gotovostjo se poudarja, da je vse to le oportunistično, le gola hinavščina, ker vihar bo prihrul, ko ne bo treba več oportunizma. Mogoče, saj nihče ne more trditi, kaj jutri vse lahko še pride. Ampak odkod veste že danes, da bo jutri prihrulo? Počakajte vsaj, in govorite jutri, če bo prihrulo, danes ne morete prerokovati. Ali vam ni prav, ako bi ostalo pri preobračanju na bolje? Ali bi se Rusi niti ne smeli preobrniti na bolje?

Rockefeller je izjavil: "Unity in deeds, not in creeds". Zgrešeno. Bolje bi bil povedal in tudi resnico bi bil zadel, ko bi bil rekel: "Unity in deeds and in creeds". Dokler ni edinstvi pri verskem naziranju, in do tega še dolgo ne bo prišlo, naj bo pri edinstvi in delih, ampak dela ne smejo izključiti stremjenja po edinstvi tudi v naziranju. Rockefeller pozivlja k verskemu indiferentizmu, in to je slaba roba, ker vstrpnost, toleranca ni indiferentizem, ko

pri vsi in najboljši toleranci izkanje verske resnice ne sme in ne more biti izključeno. Pri "verah" in veri je treba strpnosti, nebržnost, indiferentizem pa ne bo nikoli dovedel do — edinstvi, niti v delih, še manj pa pri naziranju, in edinstvi in delih je prekerna roba, ako ni niti stremjenja po edinstvi in verskem naziranju, ker vera je, in ta je resnica, "vere" so pa človeške zablude, in strpnosti je treba pri "verah", za kako zablodo pa človek ne sme biti strpen, ker bi s tem zablodo odobral, in to je nedostojno za vzvišenost človeškega razuma. Človek se ne sme samega ponižati, da bi se zadovoljil z zablodo, vedno mora stremeti le po resnici, jo iskati in se je okleniti, ako jo najde. Brez iskanja pa nikoli ne bo našel resnice, in zahteva, "unity not in creeds" je poniževalna za človeka.

FAST RELIEF FOR HEADACHE
ALKA-SELTZER offers fast relief for Headache, Simple Neuralgia, "Morning After", Cold, Dizziness, Stomach Aches, and Acid Indigestion. Ask your Druggist — 39 Cents and 60 Cents.

Alka-Seltzer
Dr. Miles Nerve Tonic for Sleeplessness, Nervous Irritability, Excitability, and Nerves. Read directions and use only as directed.

When You Are NERVOUS
Get your daily quota of Vitamins A and B. Complex by taking ONE A-DAY (brand) Vitamin Tablets. Economical and convenient. Ask your drug store. Look for the big 1 on box.

ONE A-DAY
VITAMIN TABLETS

PAIN PULLS YOU DOWN

DR. MILES Anti-Pain Pills
when any of these common pains have made you miserable?
Dr. Miles Anti-Pain Pills are pleasant to take, and prompt in action. They do not upset the stomach or make you constipated. A single tablet usually brings relief. Dr. Miles Anti-Pain Pills are compounded under the supervision of competent chemists.

● Get Dr. Miles Anti-Pain Pills at your drug store. Regular package 25¢, Economy package \$1.00. Read directions and take only as directed.

NOW, more than ever, you want to stay on the job and do your full share of the work which must be done. Headache, Muscular Pains, Simple Neuralgia, Functional Monthly Pains slow you down, interfere with your work, spoil your fun. Have you ever tried

DR. MILES Anti-Pain Pills
when any of these common pains have made you miserable?
Dr. Miles Anti-Pain Pills are pleasant to take, and prompt in action. They do not upset the stomach or make you constipated. A single tablet usually brings relief. Dr. Miles Anti-Pain Pills are compounded under the supervision of competent chemists.

● Get Dr. Miles Anti-Pain Pills at your drug store. Regular package 25¢, Economy package \$1.00. Read directions and take only as directed.

HIŠA NAPRODAJ

Prodaja se na hitro tistemu, ki največ ponudi, prenovljena zidana hiša, 4 stanovanja po 4 sobe, "kitchen cabinets". Najemna donosa 55 dolarjev na mesec. Lastnik John Jaugilas, 2036 W. 22nd Place, Chicago, Ill., II. nadstr. sprejaj. 2x

DR. JOHN J. SMETANA OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Ave.
Telefon Canal 0523
Uradne ure: Vsak dan od 9:30 do 8:30 zvečer. Ob sredo od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobotah od 9:30 do 7:00 zvečer.